

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра обліку та оподаткування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**«ОБЛІК ТА ОПОДАТКУВАННЯ ОПЕРАЦІЙ З
ПОКУПЦЯМИ ТА ЗАМОВНИКАМИ»**

Студентки 2 курсу, 3м групи,
спеціальності 071 «Облік і
оподаткування»,
спеціалізації «Облік,
оподаткування та оцінювання
в бізнесі»

Полулях Єлени
Сергіївни

Науковий керівник
доктор економічних наук,
доцент

Мошковська Олена
Анатоліївна

Гарант освітньої програми
доктор економічних наук,
професор

Бенько Микола
Миколайович

Київ 2019

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1	
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ОПЕРАЦІЙ З ПОКУПЦЯМИ ТА ЗАМОВНИКАМИ	7
1.1. Економічна сутність та класифікація операцій з покупцями та замовниками	7
1.2. Концептуальні засади обліку та оподаткування операцій з покупцями та замовниками	13
Висновки за розділом 1	18
РОЗДІЛ 2	
СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ОПЕРАЦІЙ З ПОКУПЦЯМИ ТА ЗАМОВНИКАМИ НА ПРАТ «НІЖИНСЬКИЙ ЖИРКОМБІНАТ»	20
2.1. Фінансовий облік операцій з покупцями та замовниками	20
2.2. Оподаткування операцій з покупцями та замовниками	27
2.3. Облік операцій з покупцями та замовниками в управлінні підприємством	31
Висновки за розділом 2	35
РОЗДІЛ 3	
УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ З ПОКУПЦЯМИ ТА ЗАМОВНИКАМИ НА ПРАТ «НІЖИНСЬКИЙ ЖИРКОМБІНАТ»	37
3.1. Напрями і заходи удосконалення обліку операцій з покупцями та замовниками	37
3.2. Удосконалення операцій з покупцями та замовниками за умов застосування інформаційних систем і технологій	42
Висновки за розділом 3	48
ВИСНОВКИ	50
Список використаної літератури	53
ДОДАТКИ	61

ВСТУП

Передумовою створення підприємства є постанова мети – отримання прибутку, головним чином, за рахунок провадження діяльності з реалізації продукції, товарів, робіт чи надання послуг. Ця діяльність пов'язана з налагодженням та веденням ділових стосунків з контрагентами, зокрема розрахунків з покупцями та замовниками.

Дебіторська заборгованість як показник, є не лише індикатором, що визначає рівень заборгованості, а і економічним явищем, що впливає на діяльність підприємства в цілому.

Однак обліку і оцінці дебіторської заборгованості не приділяється належна увага, що призводить до негативних наслідків – прискореного зростання заборгованості перед підприємством, не повернення боргів, втрачання власних коштів. Саме ефективна організація розрахунків повинна активно сприяти зміцненню договірної дисципліни; підвищенню контролю установи за погашенням дебіторської заборгованості; прискоренню обороту оборотних коштів; ефективному використанню тимчасово вільних коштів.

Проблеми організації обліку дебіторської заборгованості, розрахунків з покупцями та замовниками розглядалися в працях відомих вітчизняних учених-економістів. Зокрема, розвитку теорії і практики обліку та контролю дебіторської заборгованості присвятили Бескота Г.М., Белозерцев В., Білик М.Д., Бутинець Ф.Ф., Ганусич В.О., Гнатенко Є.П., Гурська І.В., Дубровська Є.В., Завгородній В.Г., Закревська О.Ю., Іванов Є.О., Кияшко О.М., Ларіна Я.С., Лищенко О.Г., Лігоненко Л.О., Мельниченко С.С., Мочерний С.В., Олійник С.О., Пономаренко Н.М., Сурніна К.С., Тирінов А.В., Устинко О.А., Федорченко О., Юрій С.І., та інші.

Метою кваліфікаційної роботи є обґрунтування теоретичних та дослідження методичних положень обліку операцій з покупцями та замовниками, ознайомлення з організацією фінансового обліку розрахунків з покупцями та замовниками, оподаткування таких операцій та їх облік в управлінні на ПрАТ «Ніжинський жиркомбінат», а також розробка напрямів та

заходів удосконалення обліку операцій з покупцями та замовниками.

Із поставленої мети випускної роботи витікає необхідність вирішення наступних завдань:

- визначити економічну сутність та надання класифікації операцій з покупцями і замовниками;
- дослідити концептуальні засади обліку та оподаткування операцій з покупцями та замовниками;
- оцінити фінансовий облік операцій з покупцями та замовниками на підприємстві;
- дослідити систему оподаткування операцій з покупцями та замовниками та їх облік в управлінні підприємством;
- визначити напрямки і заходи удосконалення обліку операцій з покупцями та замовниками;
- розробити шляхи удосконалення операцій з покупцями та замовниками за умов застосування інформаційних систем і технологій.

Об'єктом дослідження є процес обліку та оподаткування операцій з покупцями та замовниками на підприємстві.

Предметом дослідження виступає сукупність теоретичних, методичних, організаційних та практичних положень з обліку та оподаткування операцій з покупцями та замовниками.

Наукова гіпотеза. Удосконалення обліку та оподаткування розрахунків з покупцями і замовниками та підвищення ефективності управління розрахунками покупцями та замовниками призводить до підвищення ефективності організації облікового процесу та покращення основних фінансово-економічних показників діяльності базового підприємства.

При написанні кваліфікаційної роботи були використані наступні методи:

- загальнонаукові методи (аналіз діяльності ПрАТ «Ніжинський жиркомбінат»);
- емпіричні (документування, розрахунково-аналітичні та балансово-звітні прийоми);

- методи теоретичного узагальнення і порівняння – для розкриття економічного змісту дебіторської заборгованості;
- методи комплексного і системного підходів – для дослідження якості обліку дебіторської заборгованості та розроблення методичного підходу до класифікації
- статистичні методи – для обробки масивів статистичної інформації;
- методи формалізації і математичного моделювання – для розробки концептуальних основ обліку і операцій з покупцями та замовниками в системі управління підприємством;
- абстрактно-логічні – для формулювання теоретичних висновків і узагальнень.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі акти України, міжнародні та національні стандарти бухгалтерського обліку, постанови Верховної Ради України, Кабінету Міністрів, а також дані первинного, аналітичного і синтетичного обліку ПрАТ «Ніжинський жиркомбінат», його річні звіти.

Наукова новизна полягає в обґрунтуванні шляхів покращення обліку розрахунків з покупцями та замовниками, розробці практичних рекомендацій щодо оптимізації стану обліку таких розрахунків на досліджуваному підприємстві. Визначено сутність понять покупець, замовник та дебіторська заборгованість, досліджено нормативно-правове регулювання розрахунків з покупцями та замовниками в Україні. Досліджено особливості організації та запропоновано шляхи удосконалення бухгалтерського обліку на ПрАТ «Ніжинський жиркомбінат».

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що результати дослідження, спрямовані на вдосконалення бухгалтерського обліку та економічного аналізу дебіторської заборгованості, можуть бути використані для подальшого розвитку системи обліку в цілому та управління розрахунками з покупцями та замовниками на підприємствах будь-якої форми власності, які функціонують в Україні, з метою підвищення їх конкурентоспроможності.

Апробація наукових досліджень. За результатами досліджень була опублікована стаття у збірнику «Облік і оподаткування в підприємстві» КНТЕУ, 2019 на тему: «Порівняльна характеристика обліку розрахунків з покупцями та замовниками у вітчизняній і зарубіжній практиці».

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ОПЕРАЦІЙ З ПОКУПЦЯМИ ТА ЗАМОВНИКАМИ

1.1. Економічна сутність та класифікація операцій з покупцями та замовниками

В процесі фінансово-господарської діяльності підприємства виникають розрахункові операції з його покупцями та замовниками, як правило, даним операціям передують укладення контрактів, договорів купівлі-продажу та договорів про виконання робіт та надання послуг.

Розрахунки з контрагентами, що пов'язані з передачею товарів, виконанням робіт та наданням послуг, є невід'ємною частиною фінансово-господарської діяльності будь-якого підприємства. Основними видами контрагентів є покупці та замовники. Тлумачення даних понять відсутнє в нормативній літературі, документах, які забезпечують регулювання бухгалтерського обліку. Зокрема П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» [45] надає визначення терміну «дебітори» та не поділяє його на покупців та замовників.

Якщо розглядати спеціальну літературу, то вітчизняні автори такі, як Бутинець Ф.Ф. трактує дані терміни як:

замовник – 1) юридична або фізична особа, що звернулася із замовленням до виробника, продавця, постачальника товарів та послуг; 2) суб'єкт господарської діяльності, який надає давальницьку сировину [6, с.67].

Покупці – це фізичні або юридичні особи, які придбають товари (роботи, послуги) [4, с.346].

На противагу Бутинцю Ф.Ф., такі автори, як Мочерний С.В, Ларіна Я.С., Устинко О.А, Юрій С.І зазначали, що:

замовник – покупець (фізична або юридична особа, країна), який звернувся до постачальника із заявкою на постачання певного товару, надання послуг або виконання робіт [35, с.252].

Покупець – замовник виготовлених товарів і послуг та їх отримувач, а також клієнт, який прагне придбати такі товари [36, с. 795].

Під час виконання підприємством договорів купівлі-продажу або наданих послуг, воно відвантажує продукцію або товари та надає послуги зазвичай з наступною оплатою, тобто відбувається кредитування клієнта. Отже, в період між відвантаженням готової продукції, товарів до отримання коштів за них, засоби підприємства відображають у вигляді дебіторської заборгованості.

Методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про дебіторську заборгованість та її розкриття у фінансовій звітності визначаються в П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» [45].

Вищенаведене положення розкриває тлумачення терміну «дебіторська заборгованість», надає класифікацію її видів за різними ознаками, визначає умови визнання та оцінки такої заборгованості. П(С)БО 10 визначає що, дебіторська заборгованість - сума заборгованості дебіторів підприємству на певну дату [45].

Слід зазначити, що сутність поняття «дебіторська заборгованість» розкривається як в нормативно-законодавчій літературі, так і в науково-економічній. Тож, для якісного дослідження теми, доцільно буде здійснити порівняльний аналіз визначення «дебіторська заборгованість» (дод.А).

Різноманітність науково-практичних підходів доводить дискусійність питання визначення сутності дебіторської заборгованості підприємства, але слід погодитись із запропонованими поглядами. Так, розгляд дебіторської заборгованості підприємства як кількісного результату його кредитної діяльності зумовлений формою її існування у вигляді певної суми грошових коштів; з огляду на те, що обсяг дебіторської заборгованості характеризує рівень ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості підприємства, вона виступає індикатором його фінансового стану; внаслідок надання позики покупцям на безоплатній основі дебіторська заборгованість, що виникає, може бути охарактеризована як безвідсоткова позика; дебіторська заборгованість виникає внаслідок своєчасної несплати покупцями в момент відвантаження

продукції, отже, її сутність може бути визначена як неоплачена продукція; дебіторська заборгованість є результатом контрактних відносин товаровиробників і покупців та надає продавцю право отримання компенсації вартості відвантаженої ним продукції (фінансовий актив) від покупця (фінансове зобов'язання) [63].

Вітчизняні науковці у своїх працях по-різному визначають дебіторську заборгованість. Такі автори як, Г. Л. Вознюк, А. Г. Завгородній, Т.С. Смовженко наводять таке визначення: дебіторська заборгованість – це заборгованість юридичних або фізичних осіб, що виникла в процесі господарської діяльності певного підприємства, організації чи установи [15, с.73].

М.П. Войнаренко та Н.А. Пономарьова називають дебіторську заборгованість коштами в розрахунках, що представляють собою борги інших підприємств або осіб даному підприємству (наприклад, заборгованість покупців, що виникла у зв'язку з тим, що розрахунок за готову продукцію відбувається згідно з діючими правилами через відповідний строк після прийняття продукції) [7, с.28].

Здійснений аналіз різних трактувань «дебіторської заборгованості» дає зрозуміти, що думка авторів поділяється на три групи. Відповідно, перша група авторів вважає що дебіторська заборгованість – це рахунки розрахунків з покупцями і замовниками, не оплачені у встановленому порядку. Наступна група науковців вважає, що дебіторська заборгованість – це заборгованість інших підприємств та осіб підприємству-продавцю.

Остання група визначає дебіторську заборгованість як кошти в розрахунках, тобто кошти даного підприємства, що тимчасово знаходяться в інших підприємств або осіб і належать по закінченню відповідного терміну до повернення даному підприємству.

Дослідження та вивчення дебіторської заборгованості, окрім з'ясування економічної сутності, потребує також ідентифікації її класифікаційних ознак. Серед вчених, що займалися даним питанням, відсутня єдність поглядів на

сутність вище зазначених об'єктів. Що ж до нормативних документів, то в П(С)БО 10 зазначена така класифікація дебіторської заборгованості, яка здійснюється залежно від терміну погашення і виглядає таким чином:

1. Поточна дебіторська заборгованість - сума дебіторської заборгованості, яка виникає в ході нормального операційного циклу або буде погашена протягом дванадцяти місяців з дати балансу;
2. Довгострокова дебіторська заборгованість - сума дебіторської заборгованості, яка не виникає в ході нормального операційного циклу та буде погашена після дванадцяти місяців з дати балансу [45].

Розрахунки з покупцями і замовниками належать до поточної дебіторської заборгованості.

Класифікація розрахункових операцій з дебіторами дозволяє виділити кілька класифікаційних груп за різними напрямками:

а) за типом контрагента - розрахунки з юридичними особами та розрахунки з фізичними особами;

б) за походженням – з вітчизняними та іноземними дебіторами;

в) за статусом дебітора:

– серед юридичних осіб: розрахунки з покупцями і замовниками; розрахунки з дочірніми та асоційованими підприємствами за нарахованими доходами; розрахунки постачальниками та підрядниками за авансами виданими та за претензіями;

- серед фізичних осіб: з працівниками підприємства в якості підзвітних осіб, по відшкодуванню матеріальних збитків, погашенню споживчих позик; зі сторонніми особами.

г) за предметом господарської дії – розрахунки за товарними та нетоварними операціями.

Наведена вище класифікація статей дебіторської заборгованості в Балансі є корисною для користувачів фінансової звітності, оскільки вона враховує рівень ліквідності статей, дозволяє оцінити фінансовий стан підприємства та надає детальну інформацію про рівень дебіторської заборгованості.

Правильно побудована класифікація відображає найбільш суттєві зв'язки між об'єктами поняття, допомагає орієнтуватися в множині цих об'єктів, дає можливість встановити властивості, що є важливими для використання в теорії та на практиці. Класифікація дебіторської заборгованості може здійснюватись за різними ознаками так науковці Л.О. Лігоненко та Н.М. Новікова виділяють таку ознаку як строк позовної давності, відповідно до якої дебіторську заборгованість поділяють на:

- прострочену – заборгованість, терміни виконання якої на момент складання балансу порушені дебіторами;
- непрострочену – заборгованість, терміни виконання якої на момент складання балансу не наступили [31].

Необхідно приділити належну увагу умовам визнання поточної дебіторської заборгованості, достовірності оцінки та своєчасності погашення, оскільки від дотримання цих умов залежить рівень платоспроможності підприємства.

Відповідно до П(С)БО 10, дебіторська заборгованість визнається активом у разі, якщо виконуються наступні умови [45]:

- існує ймовірність отримання підприємством майбутніх економічних вигод (майбутня економічна вигода - це потенціал, який може сприяти надходженню, прямо або непрямо, грошових коштів або їх еквівалентів на підприємство);
- сума дебіторської заборгованості може бути достовірно визначена.

Для визнання такої дебіторської заборгованості необхідним є дотримання нижче наведених умов визнання доходу від реалізації у разі наявності всіх наведених умов, що зазначені в п. 8 П(С)БО 15 «Дохід»:

- покупцеві передані ризики й вигоди, пов'язані з правом власності на продукцію (товар, інший актив);
- підприємство не здійснює надалі управління та контроль за реалізованою продукцією (товарами, іншими активами);
- сума заборгованості може бути достовірно визначена;

- існує впевненість, що в результаті операції відбудеться збільшення економічних вигод підприємства [49].

Оцінка моменту, на який підприємство передає покупцеві ризики і вигоди, пов'язані з правом власності на продукцію, вимагає вивчення договору між підприємством і покупцем, а також обставин операції.

Поточна дебіторська заборгованість оцінюється у момент визнання за первісною вартістю : від суми одержаного доходу вираховують знижки та суми повернених товарів. Відповідно, на дату складання балансу оцінка здійснюється за чистою вартістю реалізації: сума поточної дебіторської заборгованості за вирахуванням резерву сумнівних боргів [45].

Згідно п. 8 П(С)БО 10 величина сумнівних боргів може визначатися одним із таких методів:

- застосування абсолютної суми сумнівної заборгованості;
- застосування коефіцієнта сумнівності.

За методом застосування абсолютної суми сумнівної заборгованості величина резерву визначається на підставі аналізу платоспроможності окремих дебіторів.

За методом застосування коефіцієнта сумнівності величина резерву розраховується множенням суми залишку дебіторської заборгованості на початок періоду на коефіцієнт сумнівності.

Коефіцієнт сумнівності може розраховуватися такими способами:

- визначення питомої ваги безнадійних боргів у чистому доході;
- класифікації дебіторської заборгованості за строками непогашення;
- визначення середньої питомої ваги списаної протягом періоду дебіторської заборгованості у сумі дебіторської заборгованості на початок відповідного періоду за попередні 3-5 років [45].

1.2. Концептуальні засади обліку та оподаткування операцій з покупцями та замовниками

Визначення нормативної бази є важливим питанням при розкритті теми обліку розрахунків з покупцями та замовниками, оскільки вона регулює порядок та правильність ведення обліку. Відповідно, розуміння нормативних джерел дозволить підприємству приймати законодавчо обґрунтовані рішення стосовно дебіторської заборгованості.

Управління дебіторською заборгованістю є важливим і складним елементом, оскільки дебіторська заборгованість входить до складу активів підприємства і має вплив на його реальний фінансовий стан.

Нормативні акти, що регулюють облік дебіторської заборгованості можна поділити на п'ять рівнів.

Перший рівень регламентації обліку з покупцями і замовниками включає в себе Конституцію, Закони та Кодекси України, відповідно при розгляді дискусійних питань їм надається першочергова перевага.

Рівні нормативно-правового регулювання обліку розрахунками з покупцями та замовниками представлено на рис. 1.1.

Закон України Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р. № 996-XIV [16] є основним документом для здійснення всіх операцій, який визначає правові принципи регулювання, організації та ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності в Україні. В даному законі зазначено, що суб'єкт господарювання самостійно визначає облікову політику, в якій відображаються основні засади ведення обліку відповідних об'єктів.

Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV регулює відносини, що складаються в процесі взаємодії підприємства з клієнтами, він включає спеціальну главу, що містить положення про надання послуг [65].

В Податковому кодексі України від 02.12.2010 р. № 2755-VI [44], приділено увагу такому складному питанню в обліку розрахунків з покупцями

та замовниками, як безнадійна дебіторська заборгованість. Даний кодекс надає визначення безнадійної дебіторської заборгованості та розкриває особливості покриття даного виду заборгованості.

Рис. 1.1. Рівні нормативно-правового забезпечення обліку розрахунків з покупцями і замовниками

Джерело : [власна авторська розробка]

Такий документ, як Закон України «Про захист прав споживачів» від 12.05.1991 № 1023-XII регулює відносини між споживачами товарів, робіт, послуг і виробниками, виконавцями, продавцями в умовах різних форм власності, встановлюються права споживачів і визначається механізм реалізації державного захисту їх прав [17].

Нормативні акти другого рівня регламентації регулюють питання на методичному рівні. Фундаментом обліку розрахунків з покупцями та замовниками є П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» від 08. 10.1999 р. № 237 [45], яке надає визначення терміну «дебіторська заборгованість», визначає класифікацію її видів за різними ознаками, визнання, оцінку та відображення в звітності такої заборгованості.

Визнання дебіторської заборгованості також регламентується П(С)БО 13 «Фінансові інструменти»: «безумовні права вимоги і зобов'язання визнаються фінансовими активами і фінансовими зобов'язаннями, якщо за умовами контракту підприємство має право на отримання грошових коштів або бере на себе зобов'язання сплатити грошові кошти» [46]. Даним Стандартом не передбачено методів формування резерву сумнівних боргів.

Основні засади відображення інформації про дохід від реалізації в звіті про фінансовий результат, про дебіторську заборгованість на початок та кінець періоду в Балансі у складі активів відображені в НП(С)БО 1 [39].

П(С)БО 15 «Дохід» від 29.11.99 р. № 290 висвітлює умови визнання доходу від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг; доходу від надання послуг. Вказано, що дохід від реалізації продукції не коригується на величину пов'язаної з ним сумнівної та безнадійної дебіторської заборгованості. Сума такої заборгованості визнається витратами підприємства [49].

П(С)БО 16 «Витрати» від 31.12.99 р. № 318 в даному стандарті зазначено, що до інших операційних витрат включається сума безнадійної дебіторської заборгованості та відрахування до резерву сумнівних боргів, витрати на відрядження [50].

Підприємства на методичному рівні керуються Планом рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств і організацій та Інструкцією про його застосування від 30.11.1999 р. № 291, де встановлено позначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку [38]. Згідно Інструкції облік розрахунків з дебіторами здійснюють на таких рахунках: 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками», 37 «Розрахунки з різними дебіторами», 38 «Резерв сумнівних боргів», 34 «Короткострокові векселі одержані» [38].

Досить важливого значення в обліку та аналізі розрахунків з покупцями та замовниками набуває Наказ «Про облікову політику підприємства», оскільки саме в ньому висвітлені всі елементи щодо їх обліку, які є специфічними для конкретного підприємства. В наказі про облікову політику суб'єкту

господарювання доцільно відображати методику визнання безнадійної дебіторської заборгованості.

Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань від 02.09.2014 № 879 передбачає, що при інвентаризації усім дебіторам підприємства-кредитори повинні передати виписки з аналітичних рахунків про їх заборгованість, які пред'являються інвентаризаційній комісії для підтвердження реальності заборгованості. Підприємства-дебітори мають підтвердити заборгованість або заявити свої заперечення [37].

В Наказі про облікову відображається порядок списання безнадійної дебіторської заборгованості. Загалом, при складанні Наказу «Про облікову політику» на підприємстві доцільно вказати наступне коло напрямків:

- порядок організації та оформлення договірних відносин;
- склад і обсяг комерційної таємниці та порядок її захисту;
- розробка посадової інструкції бухгалтера до функцій якого входить облік розрахунків з дебіторами;
- форму ведення бухгалтерського обліку;
- організацію документації і документообігу;
- організацію, умови й строки зберігання документів та облікових регістрів на підприємстві; робочий план рахунків;
- методи, способи і дату визначення величини резерву сумнівних боргів;
- порядок обліку резерву сумнівних боргів для різних видів поточної дебіторської заборгованості;
- методику визнання безнадійної дебіторської заборгованості;
- порядок списання безнадійної дебіторської заборгованості;
- класифікаційні групи поточної дебіторської заборгованості;
- порядок обліку векселів.

Робочий план рахунків бухгалтерського обліку розрахунків з розрахунків з покупцями та замовниками повинен містити синтетичні рахунки та субрахунки до них, необхідні для ведення його бухгалтерського обліку відповідно до вимог своєчасності й повноти обліку та звітності. В ньому може

бути використано стільки рахунків і субрахунків, скільки необхідно для відображення таких розрахунків.

Характеристику чинної нормативно-правової бази з обліку дебіторської заборгованості наведено в дод.В.

На відміну від національних стандартів бухгалтерського обліку МСБО та МСФЗ не передбачено окремого стандарту для обліку дебіторської заборгованості.

Питання обліку дебіторської заборгованості у міжнародній практиці регулюють такі стандарти:

- МСБО 1 «Подання фінансових звітів»;
- МСБО 18 «Дохід»;
- МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання»;
- МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка»;
- МСФЗ 9 «Фінансові інструменти»;
- МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації».

На відміну від національних стандартів обліку, для відображення дебіторської заборгованості, необхідно керуватися декількома міжнародними стандартами.

В міжнародних стандартах не зазначається трактування терміну «дебіторська заборгованість», але в МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання» дебіторська заборгованість визнається як фінансовий актив [34].

Щодо величини резерву сумнівних боргів, то МСБО та МСФЗ не передбачають методи його визначення на відміну від вітчизняних стандартів.

Оцінка дебіторської заборгованості відповідно до міжнародних стандартів за первісного визнання оцінюється за собівартістю фінансового активу, а після первісного визнання – за амортизованою собівартістю із застосуванням методу.

У міжнародній практиці не використовують коди рахунків, а лише їх назви. Для відображення в обліку дебіторської заборгованості використовують рахунок «Рахунки до отримання».

Особливістю обліку дебіторської заборгованості в міжнародній практиці є широке використання різних видів знижок, що не використовується на вітчизняних підприємствах. Знижки, що надаються покупцям, поділяються на дві групи:

- комерційні;
- розрахункові.

Комерційні знижки надаються у відсотках до договірної вартості товарів з урахуванням обсягу одноразових продажів та за сукупністю торговельних операцій за звітний період, а також у разі певної невідповідності відвантажених товарів встановленим параметрам чи якості.

За наявності дефектів товарів проводиться їх повернення або уцінка, для відображення яких може використовуватися рахунок «Повернення та уцінка реалізованих товарів».

Положення щодо розкриття інформації про дебіторську заборгованість як фінансового активу встановлюють Міжнародні стандарти фінансової звітності МСБО 32 та МСБО 39.

Висновки за розділом 1

В результаті проведеного аналізу різних літературних джерел можна дійти висновку:

1. Проведені дослідження підтверджують важливість розуміння сутності категорії «дебіторська заборгованість», оскільки вона займає вагомий частку в структурі оборотного капіталу кожного підприємства. Різноманітність науково-практичних підходів доводить дискусійність питання визначення сутності дебіторської заборгованості підприємства. Дебіторська заборгованість здебільшого визначається як сума боргу підприємству від інших дебіторів, яка утворюється у процесі господарської діяльності. Більшість наведених визначень є частковими, потребують доповнення, не розкривають сутності дебіторської заборгованості або розглядають її тільки з певної точки зору.

2. Виявлено багато аспектів класифікації дебіторської заборгованості.

Різні автори по різному класифікують дане поняття. Від того, наскільки правильно здійснено поділ та класифікацію об'єктів обліку, а також від того, наскільки правильно обрано класифікаційні ознаки, може залежати і сам порядок обліку як групи, так і окремого об'єкта. Поділ повинен бути заснований на економічному критерії і виходячи з економічного та цільового призначення речей.

3. Досить важливим питанням у розкритті теми обліку дебіторської заборгованості є визначення нормативної бази, яка регулює порядок та правильність здійснення обліку. Знання та розуміння нормативних джерел дозволяє приймати вірні та законодавчо обгрунтовані рішення на підприємстві стосовно дебіторської заборгованості. Дебіторську заборгованість регламентують чинні в Україні відповідні нормативні документи, які забезпечують облік і контроль за правильним, цільовим і раціональним використанням коштів. В Україні дебіторська заборгованість класифікується згідно з П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» і чітко регламентується законодавством.

4. Вітчизняний облік дебіторської заборгованості дещо відрізняється від зарубіжного, який має певні особливості. Так в Україні облік дебіторської заборгованості чітко регламентується П(С)БО, в МСБО ж зазначені лише загальні правила класифікації, оцінки, визнання дебіторської заборгованості, проте не відображена конкретизація цих аспектів. Однією з особливостей обліку дебіторської заборгованості в міжнародній практиці є широке використання різного роду знижок, що, на жаль, не використовується на вітчизняних підприємствах. Тож, для українських підприємств доцільно буде використовувати знижки до сплати у строк, що буде досить ефективним рішенням для приваблення покупців та своєчасного погашення дебіторської заборгованості. Запозичення зарубіжного досвіду дасть змогу вітчизняним підприємствам удосконалити систему бухгалтерського обліку.

РОЗДІЛ 2

СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ОПЕРАЦІЙ З ПОКУПЦЯМИ ТА ЗАМОВНИКАМИ НА ПРАТ «НІЖИНСЬКИЙ ЖИРКОМБІНАТ»

2.1. Фінансовий облік операцій з покупцями та замовниками

Бухгалтерський облік на підприємстві ведеться безперервно з дня реєстрації підприємства до моменту його ліквідації. Питанням організації бухгалтерського обліку на підприємстві займається власник (власники) або уповноважені органи (посадові особи) відповідно до законодавства та установчих документів. Вони несуть відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, реєстрів і звітності протягом встановленого терміну.

ПрАТ «Ніжинський жиркомбінат» – це маслоекстракційний мультикультурний завод, що займається переробкою олійного насіння : соняшнику, льону, ріпаку, сої.

Завод розташований за адресою: вул. Прилуцька 2., м. Ніжин, Чернігівська область, на території, загальна площа якої 8 гектарів.

Видами діяльності підприємства за КВЕД є:

- 10.41 виробництво олії та тваринних жирів;
- 20.30 виробництво фарб, лаків і подібної продукції, друкарської фарби та мастил та мастик;
- 46.21 оптова торгівля зерном, необробленим тютюном, насінням і кормами для тварин.

Основні види продукції комбінату складають олія, макуха, шрот, паливні брикети та гранули з лушпиння соняшникового, оліфа та надає послуги давальницької переробки олійних культур. Комбінат має зручне географічне розташування для провадження господарської діяльності. На діяльність підприємства впливають сезонні зміни. Закупівля олійної сировини

проводиться з липня по червень маркетингового року. Придбання сировини для переробки здійснюється в сільськогосподарських підприємств, агрофірм, що розташовані по всій території України. Основні постачальники зосереджені в Київській, Миколаївській, Полтавській, Сумській, Черкаській, Чернігівській областях. Основні постачальники насіння олійних культур – ТОВ «УКРАГРОАЛЬЯНС», ТОВ «ПВКФ «Сяйво», ТОВ «Алвадер», ТОВ ІК «Енергопартнер» ПП «Рассвет», ФГ «Черненко».

Споживачі продукції знаходяться у більшості областей України.. Найбільша частка реалізованої продукції припадає на Київську, Чернігівську, Дніпропетровську, Полтавську, Сумську, Харківську та Черкаську області.

Перевага надається передоплаті або оплаті по факту. Збут продукції здійснюється через торгових представників, підприємства оптової і роздрібною торгівлі, споживачам без посередників. Участь у ярмарках, виставках дає можливість розширювати кількість покупців.

Облікова політика на підприємстві розроблена згідно з вимогами Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

Підприємство є платником податку на загальних підставах. Амортизація основних засобів здійснюється з використанням прямолінійного методу. Оцінка вибуття матеріалів здійснюється за методом середньозваженої собівартості, вибуття товарів – за методом ідентифікованої собівартості.

Підприємство, має складну багаторівневу систему управління, яка забезпечує ефективність його функціонування та дає змогу досягати поставлених цілей. Організаційна структура підприємства досить розгалужена. Під керівництвом головних спеціалістів діють планово-економічний відділ, бухгалтерія, комерційний відділ, відділ збуту, відділ матеріально-технічного забезпечення, служба головного механіка (дод. Г).

Підприємство складає фінансову звітність за вітчизняними П(С)БО. Основні техніко-економічні показники фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Ніжинський жиркомбінат» складаються на основі фінансової звітності

за 2014-2018 р.р. (дод. Д,Е,Ж,З,И). Аналіз даних показників відображений в дод. К, Л.

Проаналізувавши основні фінансово-господарські показники ПрАТ «Ніжинський жиркомбінат», можна зробити висновок, що досліджуване підприємство протягом 2014-2017 років позитивно розвивалось, про що свідчить підвищення його прибутковості, рентабельності та продуктивності праці працівників, проте в 2018 р. підприємство зазнало великих збитків, що негативно вплинуло на його діяльність.

В 2018 р. відбулись кардинальні зміни і підприємство отримало великі збитки протягом року у розмірі 59897 тис. грн., що на 65392 тис. грн. більше, ніж у попередньому році.

Основним договором, що укладається на ПрАТ «Ніжинський жиркомбінат» є договір купівлі-продажу. Даний договір містить номенклатуру і кількість продукції, що реалізується. Відповідно кількість продукції встановлюється у відповідних одиницях виміру або грошовому виразі.

Збирання даних, пов'язане з відображенням здійснюваних господарських операцій в первинних документах є трудомістким. Для скорочення витрат часу та праці на збирання та реєстрацію інформації на базовому підприємстві застосовують сучасні технічні засоби та програмні продукти, такі, як програма 1С:бухгалтерія 8.1.

Першочерговим етапом для реалізації продукції на ПрАТ «Ніжинський жиркомбінат» є отримання замовлень. Реалізація продукції здійснюється на підставі видаткової накладної з одночасним оформленням податкової накладної. Якщо договором передбачена передоплата, то покупцю (замовнику) спочатку виписується рахунок-фактура, на підставі якої здійснюється оплата за продукцію.

Кінцевим етапом при реалізації продукції та наданні послуг покупцям є складання акту звірки взаєморозрахунків, в якому сторони вказують обороти за період за документами реалізації, платіжних доручень, назв та номерів договорів.

На підприємстві інформація про розрахунки з покупцями та замовниками за реалізовану продукцію та надані послуги, крім заборгованості, яка забезпечена векселем, ведеться на рахунку 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками».

Основні проводки з обліку розрахунків з покупцями та замовниками наведені в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

**Облік розрахунків з покупцями та замовниками
на ПрАТ «Ніжинський Жиркомбінат»**

Первинний документ	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Дебет	Кредит	
Договір, накладна	Вартість відвантаженої готової продукції, товарів, робіт і послуг	361	701	15300,00
Виписка банку	Зарахування коштів від покупців і замовників за реалізовану продукцію, роботи і послуги	30,31	361	5300,00
Довідка бухгалтерії	Списана дебіторська заборгованість, визнана	38	361	10000,00
Довідка бухгалтерії	Аванси, зараховані в часткову оплату рахунку	681	361	250,00
Договір	Визнання штрафів, пені, неустойок, пред'явлених покупцем	948	361	500,00

До підсумку балансу включається чиста реалізаційна вартість дебіторської заборгованості.

Залишки за рахунком 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками» на кінець звітного періоду показуються в розгорненому вигляді: по дебету рахунку – суми заборгованості покупців, по кредиту – суми передоплати, під які не відвантажена продукція, а також суми переplat, під які не відвантажена продукція, а також суми переplat, що підлягають поверненню. На жаль, не завжди терміни позовної давності на практиці розраховуються правильно, що істотно впливає на правильність формування податкового обліку й своєчасне відображення об'єкта оподаткування.

При попередній оплаті рахунків операції з вітчизняними покупцями (замовниками) використовуються рахунки 681, 361 та інші, що представлено в таблиці 2.2

Таблиця 2.2

**Облік розрахунків з покупцями та замовниками при попередній оплаті
на ПрАТ «Ніжинський Жиркомбінат»**

№	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума
		Дебет	Кредит	
1.	Отримано передоплату за товари	311	681	6600,00
2.	Нарахована сума податкового зобов'язання	643	641	1100,00
3.	Відображено дохід від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг	361	701	4800,00
4.	Нарахована сума податкового зобов'язання	702	641	800,00
5.	Списано аванс	681	361	4800,00
6.	Повернено покупцю залишок авансу	681	311	1800,00
7.	Коригування суми ПДВ	643	641	300,00
8.	Собівартість реалізації	901	28	3000,00

Облік на ПрАТ «Ніжинський жиркомбінат» ведеться у розрізі таких субрахунків:

- 361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями»;
- 362 «Розрахунки з іноземними покупцями»

Сальдо субрахунків 361 і 362 відображають загальну дебіторську заборгованість покупців, а в балансі підприємства цю суму слід відобразити з вирахуванням очікуваної суми несплати боргів.

Аналітичний облік розрахунків з покупцями та замовниками ведеться за кожним покупцем і замовником, за кожним пред'явленим до сплати рахунком у Відомості аналітичного обліку по рахунку 36 «Розрахунки з покупцями і замовниками» складаються в програмі 1С : Бухгалтерія 8.1, що використовує підприємство, у розділі «Бухгалтерська та податкова звітність».

За кожним з них показуються залишки на початок і кінець місяця й обороти за дебетом і кредитом за звітний період.

На ПрАТ «Ніжинський жиркомбінат» створюють резерв сумнівних боргів

під поточну дебіторську заборгованість. Резерв не створюється, якщо до дебіторської заборгованості застосовуються такі забезпечення: порука, гарантія, застава, завдаток. На підприємстві визначають величину нарахування резерву за допомогою методу абсолютної суми сумнівної заборгованості. Сумнівним боргом вважається дебіторська заборгованість, що не була погашена протягом 5 місяців.

Резерв сумнівних боргів формується на кожну дату. Облік такого резерву ведеться на рахунку 38 «Резерв сумнівних боргів» і включаємо до складу інших операційних витрат. Типові проводки по нарахуванню, використанню резерву сумнівних боргів та списанню безнадійної дебіторської заборгованості наведені в таблиці 2.3

Таблиця 2.3

Типова кореспонденція з нарахування та використання резерву сумнівних боргів

№	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1.	Нараховано резерв сумнівних боргів	944	38
2.	Використання резерву сумнівних боргів	38	36
3.	Коригування резерву сумнівних боргів:		
3.1	- збільшення	944	38
3.2	- зменшення (сторно)	944	38
4.	Списання безнадійної дебіторської заборгованості здійснюють за рахунок резерву	38	36
5.	Повернуто суму безнадійної дебіторської заборгованості	31	716

З метою здійснення ефективної комерційної політики підприємство застосовує систему знижок. Знижки можуть надаватися з метою просування нового товару, для реалізації надлишків продукції. На ПрАТ «Ніжинський жиркомбінат» відділ збуту розробляє положення про знижки, в якому наводить найменування виду продукції, що реалізується зі знижками, їх розміри та умови надання. В даному положенні обґрунтовується необхідність застосування знижок, ціль їх надання. Знижка застосовується до базової ціни (з урахуванням

ПДВ). Відділ збуту щомісяця подає звіт щодо наданих знижок за видами і покупцями.

Види знижок, що застосовуються на підприємстві:

- оптова, умови надання, якої залежать від кількості придбаної продукції покупцем;
- за передоплату;
- спеціальна, застосовується при здійсненні трьох або більше замовлень.

На рахунках бухгалтерського обліку знижки надані під час продажу продукції не відображають. Це пов'язано з тим, що за своєю суттю згадані знижки передбачають зменшення ціни (вартості) товару. І таке зменшення здійснюється зазвичай до моменту продажу чи безпосередньо під час продажу. Тобто реалізація товару вже відбувається за зниженою ціною.

У цьому випадку рахунки бухгалтерського обліку лише відображатимуть фактичну виручку від продажу товару, на який установлені знижки: Кт 701 «Дохід від реалізації готової продукції». Тобто розмір доходу буде вже з урахуванням наданих знижок. Облік знижок, наданих під час продажу товарів відображено в табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Облік знижок, наданих під час продажу товарів

№	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Дт	Кт	
1	Отримано дохід від реалізації продукції зі знижкою	301	701	96000
2	Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ	701	641	16000
Якщо ціна продажу менша за звичайну ціну				
3	Нараховано податкові зобов'язання на суму перевищення ціни придбання над звичайною ціною	949	641	x

2.2. Оподаткування операцій з покупцями та замовниками

ПрАТ «Ніжинський жиркомбінат» як юридична особа, що займається підприємницькою діяльністю, сплачує до державного бюджету різні податки і збори передбачені законодавством. Підприємство є платником податку на загальних підставах. Податки і збори сплачуються до місцевого бюджету, крім податку на додану вартість, який підлягає сплаті у державний бюджет.

З появою нових видів інформації та нових груп її споживачів рамки і функції бухгалтерського обліку розширилися. В Україні за принципами, встановленими у міжнародній практиці, формується декілька самостійних підсистем єдиної системи бухгалтерського обліку. Серед них слід виділити підсистеми фінансового, управлінського та податкового обліку.

Основа податкового обліку - контроль за повнотою і своєчасністю нарахування й сплати податків, зборів та обов'язкових платежів. Податковий облік організовують в такому порядку, щоб задовольнити потреби управління і служби податкового менеджменту в інформації щодо формування оподаткованої бази підприємства від усіх видів діяльності.

Податковий облік тісно пов'язаний з економічними дисциплінами, в першу чергу з фінансовим обліком.

Взаємозв'язок податкового і фінансового обліку полягає у наступному:

1. Обидва вони базуються на одних і тих же первинних документах.
2. Фіксують одні й ті ж дані і факти господарського життя.
3. Ці види обліку ведуть одні й ті ж спеціалісти - бухгалтери.
4. Основна частина інформації, отриманої як у системі фінансового, так і податкового обліку призначена для зовнішніх користувачів.

Податок на додану вартість — це непрямий податок, що є частиною новоствореної вартості, утворюваної на кожному етапі виробництва або обігу, його сума входить до ціни продажу на товари (роботи, послуги), котру сплачує кінцевий споживач.

Податок на додану вартість, що включається в ціну, розраховується виходячи з відсоткової ставки податку до ціни виробника.

Об'єкти оподаткування визначає Податковий Кодекс України. Об'єктами оподаткування ПДВ є:

- операції з продажу товарів (робіт, послуг) на митній території України, в тому числі операції оплати вартості послуг за договорами оперативної оренди (лізингу) та операції передання права власності позичальнику на об'єкти застави для сплати кредиторської заборгованості заставодавця;
- операції ввезення (пересилання) товарів на митну територію України, одержання робіт (послуг), що надаються нерезидентами для їх використання або вжитку на митній території України, в тому числі операції із ввезення(пересилання) майна за договорами оренди (лізингу), застави та іпотеки;
- операції з продажу товарів, вивезених (експортованих) за межі митної території України тощо.

Суми податку, які належать до сплати до бюджету або відшкодування з бюджету, визначаються як різниця між загальною сумою податкових зобов'язань, що виникли у результаті продажу товарів (робіт, послуг) за звітний період, і сумою податкового кредиту звітного періоду.

Базова ставка податку на додану вартість, що застосовується на ПрАТ «Ніжинський Жиркомбінат» становить 20% до бази оподаткування.

Податкове зобов'язання - загальна сума податку, нарахована платником податку в звітному періоді від продажу товарів (робіт, послуг).

Податковий кредит - сума (вартість) витрат, понесених платником податку - резидентом у зв'язку з придбанням товарів (робіт, послуг) у резидентів - фізичних або юридичних осіб протягом звітного року (крім витрат на сплату податку на додану), на суму яких дозволяється зменшення суми його загального річного оподатковуваного доходу, одержаного за наслідками такого звітного року, у випадках, визначених Податковим кодексом України.

Основний первинний документ з ПДВ - податкова накладна - документ, який підтверджує виникнення податкового зобов'язання у платника податку у зв'язку з продажем товарів (робіт, послуг) і водночас - право на податковий кредит у покупця - платника податку.

При здійсненні реалізації товарів чи послуг покупцям та замовникам підприємство повинно нарахувати податкові зобов'язання з ПДВ.

У загальному випадку датою виникнення податкових зобов'язань є перша з таких дат:

- отримання коштів від покупця (замовника);
- відвантаження товарів.

Отже, в момент виникнення такої події на ПрАТ «Ніжинський жиркомбінат» бухгалтер в програмі 1С: Бухгалтерія створює податкову накладну на основі документу «Надходження безготівкових коштів» або «Реалізація товарів і послуг». З програми 1С: Бухгалтерія податкова накладна переноситься в програму «М.Е.Дос». В податковій накладній, у верхній її частині, вказується реквізити ПрАТ «Ніжинський жиркомбінат» як постачальника та реквізити отримувача (покупця). У розділі А заповнюється загальна сума коштів, що підлягає сплаті з урахуванням ПДВ, загальна сума податку на додану вартість та рядок «Усього обсяги постачання за основною ставкою». У розділі Б зазначається номенклатура товарів, що реалізуються, код товару, кількість, ціна одиниці товару, код ставки та обсяг постачання.

Після заповнення, податкова накладна перевіряється і підписується електронно-цифровим підписом. Після того, як податкова накладна була підписана та якщо не має необхідності погоджувати її з покупцем (замовником), бухгалтер надсилає податкову накладну до органів Державної фіскальної служби, після чого надходить перша квитанція в якій буде вказано, що податкова накладна зареєстрована чи не зареєстрована та причини таких відхилень. Якщо реєстрація була успішна, бухгалтер відправляє податкову накладну з квитанцією про реєстрацію контрагенту.

Якщо податкова накладна потребує узгодження з постачальником, то спочатку її надсилають контрагенту, контрагент погоджує або не погоджує (причину вказує). Якщо документ повертається зі статусом «Погоджено», підприємство відправляє накладну в Державну Фіскальну Службу, після чого воно реєструється і відправляється з квитанцією контрагенту.

Для сплати податку на додану вартість підприємство використовує 315 субрахунок «Спеціальні рахунки в національній валюті», який використовується для обліку коштів на електронному ПДВ-рахунку. Даний рахунок Казначейство відкриває платникові ПДВ. Субрахунок 315 використовують лише для обліку коштів на електронному ПДВ-рахунку, а не для контролю реєстраційної суми ПДВ.

Підпунктом 134.1.1 п. 134.1 ст. 134 Податкового кодексу встановлено, що об'єктом оподаткування податком на прибуток є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних ПБО або МСФЗ, на різниці, які виникають згідно з положеннями розділу III цього Кодексу.

Щодо операцій з дебіторською заборгованістю, то фінансовий результат до оподаткування збільшується:

- на суму витрат на формування резерву сумнівних боргів;
- на суму витрат від списання дебіторської заборгованості.

Фінансовий результат до оподаткування зменшується на суму коригування (зменшення) резерву сумнівних боргів, на яку збільшився цей результат. При списанні дебіторської заборгованості, що не відповідає ознакам безнадійної, понад суму резерву сумнівних боргів, на суму таких витрат збільшується фінансовий результат до оподаткування. У разі якщо списання дебіторської заборгованості здійснюється за рахунок резерву сумнівних боргів, фінансовий результат до оподаткування не коригується.

2.3. Облік операцій з покупцями та замовниками в управлінні підприємством

Управління операціями з покупцями та замовниками – суттєвий елемент системи управлінського обліку. Специфічний характер завдань управління операціями з покупцями та замовниками знаходить відповідне відображення в організаційній системі, яка передбачає аналіз виробничо-фінансової діяльності підприємства, господарське планування, продаж і контроль за реалізацією товарів, робіт, послуг.

Управління операціями з покупцями та замовниками також передбачає контроль за оборотністю коштів в розрахунках. Прискорення оборотності в динаміці розглядається як позитивна тенденція.

Отже, управління операціями з покупцями та замовниками передбачає визначення наступних основних моментів:

- визначення середнього розміру фінансових активів, які знаходяться у формі дебіторської заборгованості, їх питомої ваги в загальній сумі оборотності активів підприємства;
- визначення середнього періоду інкасації дебіторської заборгованості в днях;
- поділ дебіторської заборгованості за окремими її видами та строками погашення;
- аналіз і ранжирування покупців залежно від обсягів закупівель, історії кредитних відносин і пропонованих умов оплати;
- визначення прийомів прискорення вимоги боргів і зменшення безнадійних боргів.

Основними завданнями управління операціями з покупцями та замовниками є:

- систематизація і аналіз інформації про покупців, замовників та інших;
- контроль за заборгованістю, строк сплати по якій ще не настав, а також заборгованістю, не сплаченою в строк;

- моніторинг заборгованості покупців, замовників за відвантажену продукцію, виконані роботи, надані послуги та за іншими операціями, забезпеченими векселями;
- розрахунок прогнозного розміру резерву сумнівних боргів;
- сприяння зростанню обсягу продаж шляхом надання комерційного кредиту і, тим самим – зростанню прибутку;
- визначення знижок або надбавок для різних груп покупців з погляду дотримання ними платіжної дисципліни;
- підвищення конкурентоспроможності за допомогою відстрочення платежів;
- визначення ступеня ризику несплати рахунків покупцями;
- надання рекомендацій щодо зменшення кількості фактично або потенційно неплатоспроможних покупців.

Для управління операціями з покупцями та замовниками підприємство сформувало кредитну політику, яка містить в своєму складі наступні елементи:

- стандарти кредитоспроможності покупців;
- період кредитування;
- політику стягнення заборгованості;
- різноманітні пільги, що надаються за більш швидкі платежі.

Для задоволення потреб управлінського персоналу в інформації аналітичний управлінський облік організовується за центрами відповідальності.

Центр відповідальності – це сегмент підприємства, керівник якого несе відповідальність за роботу даного сегмента.

Якщо на підприємстві є великий обсяг обороту дебіторської заборгованості, то слід розробити спеціальну фінансову політику управління нею. Фінансова політика – це сукупність фінансових інструментів, за вдалого використання яких господарюючий суб'єкт забезпечить собі фінансову стабільність. Формування фінансової політики слід здійснювати в два етапи.

На першому етапі для кожного покупця (замовника) на підставі окремих договорів розробляються принципи, методи, процедури та умови розрахунків з

використанням способів організації бухгалтерського обліку всіх фінансових інструментів.

На другому етапі узагальнюються умови контрактів і обираються ті, які придатні на певний момент з врахуванням особливостей господарської діяльності підприємства.

Зміст фінансової політики полягає у виборі підприємством методології ведення оперативного та фінансового обліку розрахунків з метою адекватної оцінки управлінського планування. У цьому контексті необхідно вирішити цілий комплекс завдань, таких як:

- удосконалення методики обліку дебіторської заборгованості;
- удосконалення обліку простроченої, безнадійної дебіторської заборгованості та сумнівних боргів;
- здійснення зовнішнього та внутрішнього контролю дебіторської заборгованості.

Дебіторська та кредиторська заборгованість доповнюють одна одну, через те, що заборгованість може, зазвичай, переходити з дебіторської в кредиторську та навпаки, саме тому на ПрАТ «Ніжинський жиркомбінат» складають такий звіт як: «Відомість розрахунків з клієнтами» поданий в дод. М, що відображає одночасно початкову заборгованість клієнта та самого підприємства на конкретну дату, збільшення та зменшення такої заборгованості та кінцеве сальдо по 36 рахунку «Розрахунки з покупцями та замовниками». Даний Звіт допомагає вести правильний контроль за обсягами заборгованості клієнтів.

Для отримання інформації у будь-який момент часу про угоди з відстроченими платежами і ще непогашеною заборгованістю на ПрАТ «Ніжинський жиркомбінат» складається Звіт про дебіторську заборгованість. Приклад такого звіту відображений в табл. 2.5.

Цей звіт може деталізуватись за наступними ознаками: за видами продукції, яка реалізується, номенклатурою; клієнтом, контрагентом, за дебіторською заборгованістю у вигляді грошових коштів; за дебіторською заборгованістю у вигляді бартеру; за простроченою дебіторською

заборгованістю у вигляді грошових коштів, за датою.

Таблиця 2.5

Управлінський звіт про дебіторську заборгованість

Дебітори	Сума дебіторської заборгованості	Дата погашення заборгованості	% загального обсягу заборгованості	Від Примітки
ПАТ «Ніжинський консервний завод» в т.ч.	211 450	-	32,77	-
Т/н № 96 від 13.08.2018	148 047	11.11 07 (90 дн. 3 моменту відвантаження)	22,94	10.08.2018 була внесена передоплата в розмірі 25%
Т /н № 102 від 02.11 2018	73 320	17.11.07 (15 дн. 3 моменту відвантаження)	11,36	-
...	...	...	...	...
Разом:	645 230			

Джерело: [власна авторська розробка]

Для кращого управління дебіторською заборгованістю на підприємстві необхідно створити такий звіт, як «Динаміка простроченої заборгованості клієнтів» дод. Н, що містить в собі дані про клієнтів, їхню суму заборгованості, відсоткову частку заборгованості, суму простроченого боргу, та суму боргу у відповідності до інтервалу. Зміст цього звіту залежить від того, які дані бажає отримати керівник підприємства та інші внутрішні користувачі.

Звіт може складатись бухгалтером після кожного факту виникнення або погашення заборгованості; щоденно; щотижнево; в кінці місяця тощо. Він складається на підставі записів в регістрах аналітичного обліку; журналах або інших регістрах синтетичного обліку. В деяких випадках, при максимальній деталізації Звіт про дебіторську заборгованість може повністю замінити регістри синтетичного обліку дебіторської заборгованостей.

Отже, зі Звіту про дебіторську заборгованість можуть бути отримані дані про стан розрахунків з кожним партнером підприємства на звітну дату, а саме

про те, наскільки активно використовуються відстрочки та розстрочки платежу, яка величина простроченої заборгованості, чи змінилась платоспроможність окремих покупців, наскільки чітко виконуються сторонами умови укладених договорів.

Управлінський облік на ПрАТ «Ніжинський жиркомбінат» організований так, щоб своєчасно надавати управлінцям необхідну інформацію про стан розрахунків з дебіторами з метою оптимізації її обсягу та забезпечення своєчасного погашення.

Висновки за розділом 2

Отже, при дослідженні сучасного стану обліку та оподаткування операцій з покупцями та замовниками на ПрАТ «ніжинський жиркомбінат» можна дійти таких висновків.

1. За допомогою здійснення аналізу фінансово-економічних показників підприємства було виявлено, що підприємство має незадовільний стан, так в 2018 р. підприємство має збиток 59 897 тис. грн.

2. Синтетичний облік розрахунків з покупцями та замовниками здійснюється на рахунку 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками». Аналітичний облік розрахунків з покупцями та замовниками ведеться за кожним покупцем і замовником, за кожним пред'явленим до сплати рахунком, за кожною операцією.

3. Криза неплатежів, з яким постійно приходиться стикатись вітчизняним підприємствам, є суттєвою проблемою, яка потребує вирішення, оскільки значне перевищення дебіторської заборгованості загрожує фінансовій стабільності підприємства і потребує залучення додаткових зовнішніх джерел фінансування.

Для удосконалення механізму управління дебіторською заборгованістю підприємства можна запропонувати наступні рекомендації: постійно здійснювати моніторинг сум дебіторської і кредиторської заборгованості, використовуючи управлінські звіти, запропоновані в підпункті 2.3, контролювати стан розрахунків із покупцями за відстроченими

(простроченими) заборгованостями шляхом деталізації бухгалтерської інформації та її оцінки. Звіти допоможуть дослідити наскільки активно використовуються відстрочки та розстрочки платежу, яка величина простроченої заборгованості, чи змінилась платоспроможність окремих покупців, наскільки чітко виконуються сторонами умови укладених договорів.

4. Питання організації бухгалтерського обліку на підприємстві належать до компетенції його власника (власників) або уповноваженого органу (посадової особи) відповідно до законодавства та установчих документів. Вони ж несуть відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, реєстрів і звітності протягом встановленого терміну. Організація обліку розрахунків з покупцями і замовниками на підприємстві має свої недоліки:

- недосконалість змісту наказу про облікову політику стосовно об'єкту обліку - дебіторської заборгованості;
- процес документування недосконало організований (не розроблені посадові інструкції бухгалтерів, відсутній графік документообігу);

Тому керівництву підприємства необхідно звернути більше уваги вказані недоліки, адже їх усунення буде оптимізувати обліковий процес.

5. Регулювання оцінки дебіторської заборгованості за допомогою створення резерву сумнівних боргів потребує подальшого вдосконалення в методичному плані. Зважаючи на практику вітчизняних підприємств, здебільшого відбувається ігнорування обов'язку нарахування резерву сумнівних боргів за існуючим трудомісткими методиками, що спричинює перекручування інформації про фінансові результати та їх недостовірне відображення у звітності. Доцільно буде в управлінських цілях розраховувати резерв

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ З ПОКУПЦЯМИ ТА ЗАМОВНИКАМИ НА ПРАТ «НІЖИНСЬКИЙ ЖИРКОМБІНАТ»

3.1. Напрями і заходи удосконалення обліку операцій з покупцями та замовниками

Проаналізувавши роботу бухгалтерської служби в сфері обліку розрахунків з покупцями та замовниками на ПрАТ «Ніжинський жиркомбінат» можна зробити висновок, що організація роботи має недоліки, усунення яких дозволить підприємству вести ділові стосунки на якісно новому рівні.

Ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності покладене на бухгалтера, наскільки би не був автоматизований цей процес. Тому, до головних напрямків удосконалення обліку взагалі та обліку розрахунків з покупцями та замовниками зокрема на ПрАТ «Ніжинський Жиркомбінат» належить постійне підвищення кваліфікації бухгалтерів та керівників відділів. Особливу увагу на сьогодні варто звернути на зміни в законодавчій сфері, що дозволить підприємству здійснювати згідно чинних вимог та уникнути можливих штрафних санкцій.

Також до підвищення кваліфікації можна віднести освоєння співробітниками бухгалтерії нових програмних забезпечень, що використовують інші підприємства, що надасть підприємству конкурентоспроможності при підписанні нових договорів з покупцями.

Рационалізувати процес реалізації продукції, товарів та робіт, надання послуг та оформлення ділових стосунків з покупцями та замовниками з метою мінімізації ризику допущення недоліків та помилок дозволить оформлення графіку документообігу та описання чітких вимог щодо термінів та стандартів роботи з документами.

Номенклатурна група ПрАТ «Ніжинський жиркомбінат» нараховує біля 8 постійних видів продукції, що в свою чергу ще поділяються на підвиди (сорт, вид насіння). Для спрощення роботи бухгалтерії, облік ведеться лише за

видами. Проте це, в свою чергу унеможливило оперативний облік та проведення об'єктивного економічного аналізу щодо рентабельності окремих підвидів продукції. Тому для вдосконалення роботи підприємства та підвищення рівня конкурентоздатності пропоную проведення деталізації номенклатури продукції на підвиди зокрема в управлінському обліку.

Облікова політика є важливою складовою загального механізму управління на підприємстві, вона визначає ідеологію діяльності підприємства на довгостроковий період, дозволяє вчасно реагувати на зміни, що відбуваються на підприємстві, досягти успіху в конкурентній боротьбі. Саме тому змісту облікової політики слід приділяти велику увагу, щоб досягти максимально позитивного результату діяльності. Необхідно в наказі розмістити інформацію стосовно порядку оцінки дебіторської заборгованості, адже вона має прямий вплив на ту інформацію, яка буде відображатися в регістрах обліку, звітності підприємства. Висвітлення даної інформації є необхідним, адже вона має значний вплив на платоспроможність підприємства, а це в свою чергу покращить результати діяльності підприємства.

Наступним етапом вдосконалення на ПрАТ «Ніжинський жиркомбінат» є створення графіку документообігу, який би забезпечив своєчасне отримання первинних документів з місць їх виписування. Графік документообігу буде забезпечувати покращення облікової роботи, посилення контрольних функцій бухгалтерського обліку, своєчасне створення бухгалтерської, статистичної, податкової звітності. Графік документообігу може складатися у вигляді схеми або може мати вигляд переліку робіт по створенню, перевірці, обробці та зберіганню документів, які виконуються всіма виконавцями облікового процесу з уточненням їх взаємозв'язку і строків виконання робіт.

Наступним етапом вдосконалення на підприємстві є розробка графіку роботи бухгалтерії. Даний графік може бути як структурним, так і індивідуальним. Структурний графік розробляється на підставі типового розподілу обов'язків на підприємстві. На підставі структурного графіку складають індивідуальні, які планують діяльність окремих облікових

працівників. В індивідуальному графіку, необхідно вказати перелік робіт певного працівника на ділянці обліку, а також вказати день і час здійснення операції, кому передається виконана робота. Саме визначивши логічну послідовність дій певного обліковця можна оптимізувати його роботу.

На базовому підприємстві використовується прямий метод нарахування резерву сумнівних боргів або як його ще називають метод застосування абсолютної суми сумнівної заборгованості. Даний метод є простий у застосуванні, так як не використовує додаткових розрахунків, проте він є доцільним у тому випадку коли у підприємства невелика кількість дебіторів, а з огляду, що ПрАТ «Ніжинський жиркомбінат» має велику кількість дебіторів, то в даному випадку такий метод є трудомістким. Використовуваний підприємством метод не може повно і достовірно відображати стан дебіторської заборгованості в бухгалтерському обліку підприємства і фінансовій звітності.

Тому пропонується підприємству при розрахунку резерву сумнівних боргів використовувати метод із застосуванням коефіцієнта сумнівності. Він передбачає, по-перше, проведення певних розрахунків, по-друге, – інформаційної бази про стан розрахунків за кілька минулих періодів.

Суть цього методу полягає в тому, що під час його застосування величина резерву сумнівних боргів розраховується шляхом множення суми залишку дебіторської заборгованості на початок періоду на коефіцієнт сумнівності, який підприємству необхідно буде розраховувати.

На сьогодні П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» передбачає використання одного зі способів розрахунку коефіцієнта сумнівності, а саме:

- визначення питомої ваги безнадійних боргів у чистому доході;
- класифікація дебіторської заборгованості за строками непогашення;
- визначення середньої питомої ваги списаної протягом періоду дебіторської заборгованості в сумі дебіторської заборгованості на початок відповідного періоду за попередні 3-5 років [45].

Пропонується використовувати коефіцієнт сумнівності на базовому підприємстві, що розраховується на основі класифікації дебіторської заборгованості за строками непогашення. Для використання цього способу розрахунку резерву підприємству насамперед слід провести класифікацію дебіторської заборгованості за строками її непогашення. Період непогашення підприємство може обирати самостійно. Тож дебіторську заборгованість можна розділити на три групи: зі строком непогашення до 3 місяців (група 1), від 3 до 6 (група 2), від 6 до 12 місяців (група 3). За кожною з таких груп підприємство має зробити вибірку за період спостереження, який підприємство обере самостійно. Для цього необхідно зафіксувати сальдо дебіторської заборгованості відповідної групи на певну дату і визначити, яку частину таких заборгованостей згодом було визнано безнадійною. Після цього слід виконувати розрахунок коефіцієнта сумнівності (К) для кожної з груп. Для цього використовують формулу (3.1):

(3.1)

$$K = \sum B_z : \sum D_z ,$$

де B_z – безнадійна дебіторська заборгованість відповідної групи у складі дебіторської заборгованості цієї групи на дату балансу в обраному для спостереження періоді;

D_z – дебіторська заборгованість відповідної групи на дату балансу в обраному для спостереження періоді.

ПрАТ «Ніжинський жиркомбінат» перед тим як впровадити використання даного методу створення резерву сумнівних боргів, необхідно внести відповідні зміни до Наказу про облікову політику підприємства. Зміна в обліковій політиці в цьому разі буде обґрунтована, адже нові положення облікової політики забезпечать достовірне відображення операцій, що стосуються дебіторської заборгованості у фінансовій звітності підприємства.

Практика ведення обліку свідчить про відсутність методичних рекомендацій з питання знижок. Згідно нормативних документів не існує необхідності в окремому обліку знижок. В результаті такого підходу знижки

випадають із контуру обліково-аналітичної системи і системи контролю, яка діє на підприємстві.

Інструкція до застосування Плану рахунків не містить окремого синтетичного рахунку, чи субрахунку для обліку знижок, що значно ускладнює систематизацію інформації про такий інструмент [38]. Підприємства на практиці здійснюють коректувальний запис на субрахунку 361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями» і субрахунків до рахунку 70 «Доходи від реалізації». Інструкцією до плану рахунків пропонується використовувати субрахунок 704 «Вирахування з доходу», де за дебетом повинна відображатись сума наданих після дати реалізації знижок покупцям, вартість повернених покупцем продукції та товарів, а за кредитом повинно відбуватись списання на фінансові результати. Вважаємо такий підхід методично і логічно неправильним. Зарубіжна практика розділяє поняття «знижки, які використав покупець» і «упущені знижки». Тому змішувати їх на одному рахунку - недоцільно.

Знижки, що використав покупець, необхідно обліковувати на рахунку, який повинен бути регулюючим до рахунку 36 «Розрахунки з покупцями і замовниками». Тоді він дозволить уточнювати оцінку дебіторської заборгованості. Крім того, зібрана інформація за вказаним рахунком про надані або упущені знижки повинна бути розкрита у додатках до Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)», що буде вагомим підґрунтям для аналізу впливу кредитної політики підприємства на прибутки чи збитки.

Списання безнадійного боргу на збиток внаслідок неплатоспроможності боржника не є анулюванням заборгованості. Така заборгованість повинна відображатися на позабалансових рахунках з метою контролю за можливістю стягнення у випадку зміни майнового стану боржника. Для того, щоб списати безнадійну заборгованість, необхідно правильно документально оформити вищезазначену операцію. Дебіторська заборгованість, по якій закінчився строк позовної давності, списується за рішенням керівника підприємства.

Особливої уваги потребує порядок списання простроченої дебіторської заборгованості, оскільки існує прямий взаємозв'язок між списанням такої

заборгованості і формуванням оподаткованої бази податком на прибуток. Правильне і своєчасне списання дебіторської заборгованості відіграє важливу роль при формуванні фінансових результатів діяльності підприємства.

Основними рекомендаціями щодо вдосконалення обліку, дебіторської заборгованості на ПрАТ «Ніжинський жиркомбінат» можуть бути наступні:

1. Своєчасно здійснювати контроль за співвідношенням дебіторської і кредиторської заборгованості. Значне перевищення дебіторської заборгованості створює загрозу фінансовій стабільності підприємства і робить необхідним залучення додаткових джерел фінансування;
2. Винаходити можливості збільшення кількості замовників з метою зменшення масштабу ризику несплати;
3. Контролювати стан розрахунків за простроченими заборгованостями. В умовах інфляції будь-яка відстрочка платежу призводить до того, що підприємство реально одержує лише частину вартості виконаних робіт. Тому необхідно розширити систему авансових платежів;
4. Використовувати найбільш доцільні методи розрахунку резерву сумнівних боргів;
5. Своєчасно виявляти недопустимі види дебіторської заборгованості, до яких, передусім, відносяться прострочена заборгованість покупців понад три місяці.

3.2. Удосконалення операцій з покупцями та замовниками за умов застосування інформаційних систем і технологій

Для зменшення навантаження на бухгалтерську службу, отримання оперативної управлінської інформації, здійснення аналізу господарської діяльності, на досліджуваному підприємстві доцільною було б запровадити комплексну автоматизацію облікових процесів.

При повній комп'ютеризації господарської діяльності підприємства поняття «форми обліку» переходить в поняття «системи обліку», що має наступні характерні ознаки:

1. Комп'ютер з допоміжного засобу стає визначальним фактором організації праці.
2. Розподіл обробки облікових даних.
3. Комп'ютеризація охоплює всі без винятку етапи обробки облікової інформації: збір первинної інформації, накопичення та обробку даних, формування звітності.
4. Можливість організації безперервного накопичення первинних облікових даних і передачі їх по дистанційних каналах з наступним автоматичним складанням бухгалтерських проводок шляхом використання звітності між кореспондуючими рахунками.
5. Забезпечення збереженості, виявлення та недопущення несанкціонованого доступу до облікової інформації, що зберігається на магнітних носіях.
6. Отримання інформації за запитом на будь-який момент часу.
7. Можливість моделювання на підставі облікових даних в процесі аналізу господарських операцій.
8. Створення об'єктивних умов, які виключають дублювання показників обліку, шляхом формування єдиного підходу до оцінки значимості інформаційної системи на всіх рівнях прийняття управлінських рішень, прогнозування, узагальнення, оперативного, попереднього і наступного контролю, а також здійснення економічного аналізу.

Суттєвим позитивним ефектом від запровадження інформаційних технологій є зростання контролю за погашенням дебіторської заборгованості. Т. Чорнак стверджує, що сучасні програмні продукти для автоматизації бухгалтерського обліку контролюють строки заборгованості та дозволяють запрограмувати автоматичне нарахування резерву за умови прострочення боргу [66].

На думку О. Шипунової, найбільш вагомим недоліком системи обліку розрахунків з дебіторами є недостатня оперативність надання облікової інформації для управління, що може призвести до виникнення безнадійної

дебіторської заборгованості. Реалізація вимог оперативного надання інформації може бути досягнута лише за умови використання універсальних інформаційних бухгалтерських систем, які в значній мірі присутні на національному ринку програмного забезпечення [67, с.91].

Використання комп'ютерних програм – єдиний шлях для ведення обліку в умовах комп'ютерних технологій. Нажаль, недоліками комп'ютерної форми є висока вартість програмного та технічного забезпечення.

Як доводить М.Терещенко, з метою вдосконалення обліку дебіторської заборгованості при його автоматизації можливо здійснити такі заходи:

- створити інформаційну базу кредиторської та дебіторської заборгованості учасників розрахунків;
- звірити в електронній формі взаємні вимоги та зобов'язання і знайти найбільш раціональні способи погашення взаємної заборгованості;
- провести взаємозаліки, поступово скорочуючи обсяги заборгованості;
- вести облік та звітність проведених взаєморозрахунків [62].

У всіх сучасних облікових програмних продуктах у повній мірі реалізуються можливості обліку дебіторської заборгованості. Універсальне програмне забезпечення, що присутнє на ринку України, забезпечує оперативний та достовірний облік розрахунків з дебіторами. Проте різні розробники комп'ютерних програм мають різні погляди на функціональну реалізацію обліку дебіторської заборгованості.

Найбільш популярні та повнофункціональних програмних продукти з автоматизації обліку розрахунків з дебіторами є : «Парус», «Бест», «Галактика» та «1С: Бухгалтерія» в яких, реалізована максимальна прив'язка до договорів з контрагентами в обліку розрахунків з дебіторами. В усіх програмних продуктах організація обліку дебіторської заборгованості ґрунтується на контролі за виконанням договірних умов. Проте не у всіх комп'ютерних програмах, зокрема «Парус» та «Бест», існує можливість формувати одні документи на підставі інших з метою оптимізації облікової діяльності. Проте лише в програмах «Галактика» та «1С: Бухгалтерія» в повній мірі присутня можливість

формування та обліку резерву сумнівних боргів. Також корисною є функція антикризового управління, що дозволяє здійснювати моніторинг дебіторської заборгованості з метою оцінки імовірності її непогашення.

Усі програмні продукти надають широкі можливості відображення інформації в регістрах обліку. Існують реєстри обліку дебіторської заборгованості в розрізі аналітичних та синтетичних рахунків, особових рахунків, договорів, контрагентів, підзвітних осіб, платежів, взаємозаліків заборгованості. Найбільшої деталізації досягли «Галактика» та «1С: Бухгалтерія для України», які дають можливість формувати інформацію за відбором по реквізитах кожного документа чи довідника. Іншими словами, користувач визначає аналітичність реєстрів обліку, обравши конкретний реквізит із попередньо введених.

Для обліку розрахунків з дебіторами в системі «Галактика» призначено модуль «Управління продажами», що забезпечує повний контроль взаєморозрахунків з контрагентами з урахуванням фінансових і товарних супровідних документів. Основні можливості модуля полягають у формуванні реєстру договорів обліком товарних та фінансових документів; спеціальному режимі прив'язування платіжних документів до договорів (документів-основ); автоматичному формуванні платіжних документів за документом-основою; контролі взаєморозрахунків; аналітиці відноси з постачальниками та одержувачами щодо взаємних заборгованостей у розрізі періодів, договорів, груп договорів; нарахуванні і обліку штрафів (неустойок, пені) щодо невиконаних зобов'язань контрагентів або фірм.

Звітну інформацію про дебіторську заборгованість корисно відображати у формі графіків, схем, діаграм. Дані для побудови користувач обирає самостійно, що дозволяє деталізувати звітність у необхідних розрізах з інтерактивним поданням. Кожний графічний елемент можна індивідуально налаштовувати з вибором кольору, форми, текстового та цифрового змісту. Забезпечується інтерактивний механізм взаємодії з користувачем через гіпертекстові посилання та діалогові форми комунікацій з обліковими та

управлінськими фахівцями. Оперативність роботи з програмним забезпеченням «1С» реалізується завдяки функції «Монітору бухгалтера», що дозволяє відображати найбільш важливі тенденції в економічній діяльності підприємства. Обліковий фахівець має можливість здійснювати моніторинг стану дебіторської заборгованості, її погашення, досягнення критичних термінів несплати контрагентами за поставлені товари (роботи, послуги), порядку формування резерву сумнівних боргів тощо.

Додатково функції антикризового управління забезпечують контроль за впливом розміру дебіторської заборгованості на фінансовий стан підприємства, його ліквідність, наявність обігових коштів та платоспроможність. Як наслідок, «1С: Бухгалтерія для України 8.3» найбільш повно охоплює функціональні завдання щодо автоматизації обліку дебіторської заборгованості. Суттєва інтеграція програми з мережевими базами даних дозволяє здійснювати електронні комунікації з контрагентами, держаними інституціями та іншими зацікавленими користувачами облікової інформації.

Програма розрахована для зберігання великої кількості проводок, але є можливість легко знайти необхідну інформацію за датою, за рахунками Д-т і К-т, за сумою чи змістом.

Бухгалтер після перевірки документів за формою та змістом вносить їх в програму. Але крім реєстрації документи повинні бути зафіксовані і в журналі реєстрації. Причому кожний документ повинен мати свій код.

Дана програма має свої особливості:

- ведення синтетичного та аналітичного обліку залежно від потреб підприємства.
- Можливість ведення кількісного обліку.
- Отримання всієї необхідної звітності і різноманітних документів з синтетичного і аналітичного обліку.
- Можливість змінювати, доповнювати робочий план рахунків, систему бухгалтерських проведення, налаштування аналітичного обліку, форм первинного обліку, форм звітності.

- Автоматичний друк вихідних документів.

Програма «1С: Бухгалтерія для України 8.3» включає набір звітів, що містять всі необхідні документи, дозволяє коректувати існуючі звіти і створювати нові.

Програма дозволяє деталізувати взаєморозрахунки організації з її контрагентами (покупцями та замовниками) за документами-замовленнями.

Документ-замовлення - це перший документ в пов'язаній за змістом послідовності документів. Приклади такої послідовності є наступними:

- рахунок вхідний - банківська виписка - прибуткова накладна (замовленням є вхідний рахунок);
- договір - прибуткова накладна - банківська виписка (замовленням є договір);
- рахунок-фактура - банківська виписка - вихідна накладна (замовленням є рахунок-фактура);
- договір - рахунок-фактура - вихідна накладна - банківська виписка (замовленням є договір);
- вихідна накладна - банківська виписка (замовленням є вихідна накладна).

Для кожного контрагента вид обліку взаєморозрахунків - по рахунках-накладних чи по договорах вказується в довіднику «Контрагенти» в стрічці «Вид взаєморозрахунків». Як правило, взаєморозрахунки з основними покупцями ведуться в розрізі договорів, а з разовими покупцями - в розрізі рахунків/накладних. Але, вибравши варіант обліку взаєморозрахунків - за договорами, зберігається можливість ведення обліку розрахунків в розрізі рахунків-накладних.

Якщо облік взаєморозрахунків ведеться за рахунками/накладними, то договір не може бути вибраний як документ-замовлення. За одним і тим же замовленням може бути декілька оплат, але неможливо здійснити оплату за декількома замовленнями.

Висновки за розділом 3

Отже дослідивши теоретичні та практичні засади обліку розрахунків з покупцями та замовниками з застосуванням сучасних інформаційних технологій можна зробити наступні висновки.

1. Для правильного та швидкого ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності необхідно постійно підвищувати кваліфікацію бухгалтерів та керівників відділів, це забезпечить підприємству уникнути штрафних санкцій та дозволить вести облік згідно чинного законодавства.

2. Щоб не допускати недоліків та помилок необхідно раціоналізувати процес реалізації продукції, для цього підприємству доцільно оформити графік документообігу, описати чіткі вимоги до роботи з документами та розробити посадові інструкції бухгалтера.

3. На підприємстві використовується прямий метод нарахування резерву сумнівних боргів. Використовуваний підприємством метод не може повно і достовірно відображати стан дебіторської заборгованості в бухгалтерському обліку підприємства і фінансовій звітності.

Тому пропонується підприємству при розрахунку резерву сумнівних боргів використовувати метод із застосуванням коефіцієнта сумнівності. Він передбачає, по-перше, проведення певних розрахунків, по-друге, – інформаційної бази про стан розрахунків за кілька минулих періодів.

4. Сучасна автоматизована система обліку побудована на основі найновіших засобів обчислювальної техніки і повинна забезпечити:

- повне і своєчасне задоволення інформаційних потреб споживачів;
- виконання контрольних і аудиторських задач з метою отримання необхідної інформації про можливі відхилення;
- отримання комп'ютерних управлінських рішень;
- здійснення аналізу та прогнозування господарсько-фінансової діяльності підприємства.

Застосування комп'ютерних програм у бухгалтерії дозволить прискорити

проведення розрахунків з покупцями і замовниками, полегшити і прискорити отримання виписки банку.

5. Існує багато переваг в роботі з комп'ютерними програмами ведення бухгалтерського обліку. Автоматизація обліку значно полегшує роботу бухгалтерії, скорочуючи час та громіздкі розрахунки. Для зменшення навантаження на бухгалтерську службу, отримання оперативної управлінської інформації, здійснення аналізу господарської діяльності, на досліджуваному підприємстві доцільною було б запровадити комплексну автоматизацію облікових процесів.

6. Оптимальним програмним забезпеченням автоматизованої системи обліку дебіторської заборгованості для ПрАТ «Ніжинський жиркомбінат» є «1С: Бухгалтерія для України 8.3» та «Галактика». Перевагами даного програмного забезпечення буде:

- деталізація розрахунків з покупцями та замовниками по кожному первинному документу з реалізації чи надходження коштів;
- можливість вільно добавляти додаткові реквізити в документи та довідники з наступним відображенням у регламентованій звітності;
- облік погашення дебіторської заборгованості може здійснюватися за допомогою платіжних карток та електронних грошей.
- можливість деталізації за субрахунками, субконто та будь-якими їх реквізитами чи значеннями;
- усі звіти одразу можна виводити в динамічних та налаштовуваних схемах, графіках чи таблицях.

ВИСНОВКИ

У дипломній магістерській роботі розглянуто теоретико-методичні положення та запропоновано практичні рекомендації щодо удосконалення обліку розрахунків з покупцями і замовниками.

За результатами проведеного дослідження можна зробити наступні висновки:

1. Узагальнено визначення дебіторської заборгованості для цілей бухгалтерського обліку як суми заборгованості дебіторів підприємству на певну дату, яка має документальне підтвердження, строк оплати якої настав та відображена в балансі у складі оборотних активів.

2. Важливе значення в обліку дебіторської заборгованості має нормативне регулювання. Тому система нормативного регулювання бухгалтерського обліку та контролю дебіторської заборгованості повинна бути адекватною розвитку економічних відносин в країні і забезпечувати достовірною фінансовою інформацією різні групи користувачів. При цьому вміння орієнтуватися серед різних нормативно-правових актів, що суперечать один одному, допомагає правильно вести бухгалтерський облік на підприємстві, а також своєчасно здійснювати аналіз дебіторської заборгованості, щодо управління нею.

3. Згідно діючих нормативних положень величина резерву сумнівних боргів за методом застосування абсолютної суми сумнівної заборгованості може визначатися на підставі аналізу платоспроможності окремих дебіторів. Даний метод є найбільш точним, оскільки досліджуються реальні дебітори, а не розраховуються середньостатистичні коефіцієнти. Проте відсутні чіткі рекомендації, за яких умов можна вважати заборгованість сумнівною, що дає можливість підприємству впливати на прибуток, маніпулюючи показником резерву. З іншого боку, при великій кількості контрагентів даний метод стає занадто трудомістким, отримання достовірної інформації стосовно економічної та фінансової діяльності партнерів є досить проблематичним. Тому, вважаємо за необхідне ввести в П(С)БО 10 певні критерії сумнівності заборгованості

дебіторів: порушення справи про банкрутство; наявність претензій з боку інших контрагентів або держави; прострочення сплати боргу на n днів; ухилення дебіторів від спроб фіксування графіків погашення заборгованості.

4. Фінансовий стан досліджуваного підприємства вважаємо незадовільним. В результаті аналізу дебіторської заборгованості на підприємстві було виявлено, що за 2018 рік дебіторська заборгованість збільшилася на 592,5 тис. грн. порівняно з 2017 р. Значний залишок дебіторської заборгованості в кожному періоді свідчить про не ефективне використання оборотних активів, що, в свою чергу, призводить до обмеженого використання ресурсів та збільшує ризики безнадійної заборгованості на ПрАТ «Ніжинський жиркомбінат».

Підприємству необхідно вжити термінових заходів щодо покращення фінансового стану. Для цього необхідні додаткові інвестиції з метою оновлення основних засобів, що дозволить освоювати нові види продукції, покращувати її якість та розширювати ринки збуту, що в кінцевому результаті приведе до отримання прибутків та покращення фінансового стану підприємства.

5. У ході дослідження було виявлено недосконалість змісту Наказу про облікову політику на підприємстві, відсутність додатку про графік документообігу, недосконалість форми обліку. Тож буде доцільно запровадити вдосконалення щодо змісту наказу про облікову політику: пропонується виділити основні етапи системи управління документообігом на підприємстві; розробити та впровадити зведений графік документообігу, а також індивідуальні у вигляді схем; визначити порядок визнання дебіторської заборгованості; вказати обраний альтернативний метод розрахунку резерву сумнівних боргів; фіксувати значення коефіцієнта сумнівності, порядок визначення величини резерву сумнівних боргів.

6. Базове підприємство використовує програмне забезпечення «1С:Бухгалтерія для України 8.1», щоб дозволити керівництву ефективно управляти підприємством, отримувати багатогранну інформацію про поточний

стан справ, аналізувати діяльність підприємства, полегшити та покращити роботу облікового персоналу необхідно здійснити оновлення програми до версії «1С:Бухгалтерія для України 8.3»

7. Було виявлено, що на підприємстві неналагоджений механізм управління дебіторською заборгованістю, що може бути загрозою для зниження його платоспроможності. Для його покращення необхідно здійснювати ряд заходів, що включають постійний моніторинг сум дебіторської заборгованості, контроль за станом розрахунків із покупцями за відстроченими (простроченими) заборгованостями шляхом деталізації бухгалтерської інформації та її оцінки.

Реалізація запропонованих напрямків удосконалення обліку на ПрАТ «Ніжинський жиркомбінат» призведе до підвищення ефективності організації облікового процесу та покращення основних фінансово-економічних показників діяльності підприємства.

Список використаної літератури

1. Береза С. Л. Проблема визначення дебіторської заборгованості в обліку / С. Л. Береза // Вісник ЖДТУ. – 2003. – №4 (26). – С.32-37.
2. Белозерцев В. Щодо товарного кредиту та дебіторської заборгованості на підприємстві/ В. Белозерцев // Економіст. – 2009. – №11. – С. 23.
3. Білик М.Д. Управління дебіторською заборгованістю підприємств / М.Д. Білик// Фінанси України. – 2003. – №12. – С. 24–36.
4. Большой бухгалтерський словарь / [под. ред. А.Н. Азрилияна]. – М.: Інститут нової економіки, 1999. – 574 с.
5. Бондарчук Н.В., Бушна Ю.А. Документальне оформлення розрахунків з покупцями та замовниками / Н.В. Бондарчук, Ю.А. Бушна// Молодий вчений. – 2017. - №9(49) – С. 485-488.
6. Бухгалтерський словник. / [за ред. проф.Ф.Ф.Бутинця]. – Житомир: ПП. “Рута”, 2001. – 224 с.
7. Войнаренко М.П. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту: навчальний посібник/ Войнаренко М.П., Пономарьова Н.А., Замазій О.В. – К.: ЦУЛ, 2010. – 484 с.
8. Ганусич В.О., Гурська І.В. Облік дебіторської заборгованості: управлінський та організаційний аспекти./ В.О. Ганусич, І.В. Гурська// Науковий вісник Ужгородського університету. – 2016. - №1(47) – С. 441-445.
9. Гнатенко Є.П. Методичні підходи щодо визначення поняття «дебіторська заборгованість» / Є.П. Гнатенко, С.С. Мельниченко // Економічні науки. Серія «Облік і фінанси». – 2013. – № 10(1). URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnof_2013_10%281%29_21
10. Гнатенко Є. П. Нормативно-правові засади обліково-аналітичного забезпечення розрахунків з покупцями та замовниками / Є. П. Гнатенко, О.С. Горячківська // Молодий вчений. - 2016. - № 10. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2016_10_82.

11. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклади та коментарії: [практ. посіб.] / С.Ф. Голов, В.М. Костюшенко. – К.: Лібра, 2001. – 670 с.
12. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. N 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
13. Дубровська Є.В. Дослідження сутності поняття «Дебіторська заборгованість» / Є.В. Дубровська// Вісник Сумського державного університету. Серія «Економіка». – 2009. – № 2. – С. 202–205.
14. Євлаш Т.О. Інформаційне забезпечення обліку операцій з дебіторської заборгованості та його удосконалення / Т.О. Євлаш// Вісник Запорізького національного університету. – 2010.- № 4(8). URL: http://web.znu.edu.ua/herald/issues/2010/eco_2010_4/2010_4/161-171.pdf
15. Завгородній В.Г. Облік, аналіз та аудит [навчальний посібник]/ В.Г. Завгородній, Є.В. Мних, В.С. Рудницький. – К.: Кондор, 2009. – 618 с.
16. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р. № 996-XIV зі змінами і доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
17. Закон України «Про захист прав споживачів» від 12.05.1991 № 1023-XII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>
18. Закревська О.Ю. Облік і контроль поточної дебіторської заборгованості підприємств торгівлі : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. ек. наук : спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит»./О.Ю. Закревська - Київ, 2018. - 23 с. URL: <https://knute.edu.ua/file/Mg==/5953baadbe714152e158fece915bb552.pdf>
19. Іванілов О.С. Механізм управління дебіторською заборгованістю підприємства / О.С. Іванілов, В.В. Смачило, Є.В. Дубровська // Актуальні проблеми економіки. – 2007. – № 1 (67). – С. 156–163.
20. Іванов Є.О. Класифікація факторів, що впливають на загальний рівень дебіторської заборгованості підприємства / Є.О. Іванов // Вісник МСУ. – 2005. – Вип.1-2, Т.VIII. – С. 35-38.

21. Інструкція «Про порядок приймання продукції виробничо-технічного призначення та товарів народного споживання за якістю» № П-6 від 25.04.66р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/va007400-66>
22. Інструкція «Про порядок приймання продукції виробничо-технічного призначення та товарів народного споживання за кількістю» № П-7 від 15.06.65 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/va006400-65>
23. Кияшко О. М. Облік та аналіз дебіторської заборгованості в системі управління підприємством : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит» / О. М. Кияшко. — Київ, 2011. — 21 с.
24. Колодій С. В., Шматковська Т. О. Розрахунки з покупцями і замовниками як фінансовий актив підприємства: економічна сутність, визначення та підходи до класифікації / С.В. Колодій, Т.О. Шматковська// Економічна наука. – 2014. - №8. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2014_8_25
25. Костюнік О. В., Недашковська Д. М. Деякі питання регулювання дебіторської та кредиторської заборгованостей українських підприємств/ О. В Костюнік., Д. М. Недашковська// Економічна наука. – 2017.- №19. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/19_2017/11.pdf
26. Кручак Л. Облік розрахунків з покупцями і замовниками: напрями реформування та вдосконалення методики/ Л. Кручак. // Міжнародний науковий журнал. — 2016. - № 4. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/22140>
27. Кручак Л.В. Селекція програмного забезпечення для автоматизації обліку дебіторської заборгованості / Л.В. Кручак// Економіст. – 2017.- № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/econ_2017_1_6
28. Кручак Л.В. Методика аналізу дебіторської заборгованості в системі управління підприємством./ Л.В. Кручак// Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. — 2016. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_eim_2016_22_37

29. Левченко З.М. Організація бухгалтерського обліку розрахунків із дебіторами / З.М. Левченко// Економіка і суспільство. – 2017. - № 9 – С. 1167-1171.
30. Лищенко О.Г. Аналіз дебіторської заборгованості в системі управління підприємством / О.Г. Лищенко, Г.М. Бескота // Держава і регіони. –2009. – № 1. – С. 114–117.
31. Лігоненко Л.О. Управління дебіторською заборгованістю підприємства: навч. посіб. / Л.О. Лігоненко, Н.М. Новікова. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005. – 275 с.
32. Маркова Т.Д., Стрепенюк М.М. Аспекти обліку розрахунків з покупцями та замовниками за готову продукцію в сучасних умовах / Т.Д. Маркова, М.М. Стрепенюк // Економіка харчової промисловості. – 2018. - №1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/echp_2018_10_1_14
33. Мелень О.В. Дослідження сучасних проблемних питань з організації та обліку дебіторської заборгованості та пошук шляхів їх вирішення./ О.В. Мелень// Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут». – 2016. – №28. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/25744>
34. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 32 (МСБО 32) Фінансові інструменти: подання. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_029
35. Мочерний С.В, Ларіна Я.С., Устинко О.А, Юрій С.І. Економічний енциклопедичний словник: У 2т. Т. 1 / [За ред. С.В. Мочерного]. – Львів: Світ, 2005. – 616 с.
36. Мочерний С.В, Ларіна Я.С., Устинко О.А, Юрій С.І. Економічний енциклопедичний словник: У 2т. Т. 2 / [За ред. С.В.Мочерного]. – Львів: Світ, 2005. – 848 с.
37. Наказ Міністерства фінансів «Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань» від 02.09.2014 № 879. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>

38. Наказ Міністерства фінансів України: «Інструкція по застосуванню Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій» від 30.11.1999 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>
39. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2013 р. № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
40. Олійник С. О. Дебіторська заборгованість: сутність та класифікація/С. О. Олійник // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України, 2011. - №168. URL: <http://elibrary.nubip.edu.ua/13119/1/11oso.pdf>
41. П'ятигорець Г.С., Ніколайчук К. В. Шляхи удосконалення обліку дебіторської заборгованості / Г. С. П'ятигорець, К. В. Ніколайчук// Збірник наукових праць Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна «Проблеми економіки транспорту». – 2017. - №13. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpdnuzt_pet_2017_13_7
42. Пархоменко В.М. Розрахунки з покупцями та замовниками: обліковий аспект / В.М. Пархоменко// ВІСНИК ЖДТУ. – 2012. - №3(61). URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/opac/search.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Uproz_2014_15_31%2Epdf
43. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: наказ Міністерства фінансів України від 30.11.99 № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>
44. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

45. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість»: наказ Міністерства фінансів України від 8 жовтня 1999 року №237. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>
46. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти»: наказ Міністерства фінансів України від 30 листопада 2001 року № 559. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01>
47. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 «Оренда»: наказ Міністерства фінансів України 28.07.2000 №181. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0487-00>
48. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток»: наказ Міністерства фінансів України від 28.12.2000 №353 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0047-01>
49. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» 29.11.1999р. № 290. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>
50. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» 31.12.1999р. № 318. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>
51. Положення про документальне забезпечення записів в бухгалтерському обліку: наказ Міністерства фінансів України від 24.05.1995 р. № 88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>
52. Пономаренко Н.М. Організація обліку дебіторської заборгованості підприємств: управлінські та методичні засади / Н.М. Пономаренко.// Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2015. - № 12. – С.203-206.
53. Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: постанова Національного банку від 21.01.2004 № 22. URL: <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04>
54. Про результати суцільної інвентаризації дебіторської та кредиторської заборгованості і заходи щодо її скорочення: постанова Кабінету Міністрів від 29 квітня 1999р. № 750. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/750-99-%D0%BF>

55. Рибалко О. М. Деякі аспекти управління дебіторською заборгованістю / О.М. Рибалко// Економічні науки. – 2010. – №9/8 – С. 164-167.
56. Рябчук О. Г., Матійко О.О. Проблеми організаційно-методичних підходів до обліку та аудиту дебіторської заборгованості та напрями їх вирішення / О. Г.Рябчук, О.О.Матійко// БІЗНЕСІНФОРМ. – 2018.- № 5.- С. 261-267.
57. Сливка Я.В. Актуальні питання щодо обліку розрахунків з покупцями та замовниками: систематизація поглядів / Я.В. Сливка// ВІСНИК ЖДТУ. – 2010. - № 2(52) – С. 178-182.
58. Сливка Я.В. Бухгалтерський облік операцій за розрахунками з покупцями та замовниками: міждисциплінарні зв'язки / Я.В. Сливка// Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2014. - № 5(4) – С. 205-208.
59. Слободян Н.Г., Малащенко Н.В. Актуальні питання управління розрахунками з покупцями та замовниками у молокопереробній галузі на прикладі ПАТ «Баштанський сирзавод» / Н. Г.Слободян, Н. В. Малащенко// Вісник ОНУ ім. І.І. Мечникова. – 2014.- № 1-1. - С. 198-201.
60. Соболева-Терещенко О.А., Жарнікова В.В. Особливості бухгалтерського обліку розрахунків з покупцями в умовах застосування програм лояльності / О.А. Соболева-Терещенко, В.В. Жарнікова// Науковий вісник Ужгородського університету. - 2017. – С. 325-330.
61. Сурніна К.С. Удосконалення обліку дебіторської і кредиторської заборгованості промислових підприємств: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня к.е.н.: 08.06.04 «Бухгалтерський одлік, аналіз та аудит» / К.С. Сурніна. – Луганськ, 2002. – 19с.
62. Терещенко М. К. Деякі аспекти удосконалення обліку, аналізу та аудиту дебіторської заборгованості підприємства / М. К. Терещенко// Економічний вісник. – 2014. – №1. – С.107-113.
63. Тирінов А.В. Дебіторська заборгованість підприємства: специфіка і сутність / А.В. Тирінов// Причорноморські економічні студії. – 2016. - №9-2 – С. 112-116.

64. Федорченко О. Облік і аналіз розрахунків з дебіторами : автореф. дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит» /О. Федорченко. – Київ, 2009. – 25 с.
65. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
66. Чорнак Т. В. Удосконалення оцінки дебіторської заборгованості та її відображення у звітності / Т. В. Чорнак// Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2010. – №29. – С.56-59.
67. Шипунова О. В. Проблеми обліку фінансових активів у середовищі інформаційної системи / О. В. Шипунова// Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. – 2015. – Випуск 2 (112). – С.91-95.
68. Яструбський М. Я. Дебіторська та кредиторська заборгованість / М. Я. Яструбський// Науковий вісник НЛТУ – 2011. – №21.4. – С. 276-281.

ДОДАТКИ

Додаток А

Огляд спеціальної літератури з тлумачення терміну «дебіторська заборгованість»

№	Автор, джерело	Визначення
1	2	3
1	Берега С.Л. [1]	Сума боргів юридичних і фізичних осіб перед підприємством.
2	Гнатенко Є., Мельниченко С. [9]	Показник фінансового стану підприємства, який являє собою суму заборгованості на користь підприємства на певну дату за наданий комерційний та споживчий кредити покупцям, а також авансування постачальників, щодо яких у підприємства з'являється майнове право вимоги оплати боргу. При цьому такі взаємовідносини мають документальне підтвердження.
3	Голов С.Ф. [11]	Фінансовий актив, що є контрактним правом однієї сторони отримати гроші й узгоджується з відповідним зобов'язанням сплати іншої сторони.
4	Дж. Ван Хорн [9]	Кількісний результат, що виникає в результаті реалізації кредитної політики підприємства.
5	Дубровська Є.В.[13]	Неоплачені юридичними та фізичними особами послуги з транспортування вантажів та/або вилучені кошти з кругообігу підприємства, що мають документальне підтвердження, яке надає право на отримання боргу в вигляді грошових коштів, їх еквівалентів або інших активів.
6	Завгородній А., Вознюк, Г., Смовженко Т. [9]	Сума фінансових зобов'язань чи фінансового боргу, що підлягає погашенню у майбутньому.
7	Іванілов О.С.,Смачило В.В. [19]	Складова оборотного капіталу, яка передбачає певні вимоги до юридичних чи фізичних осіб щодо оплати товарів, робіт, продукції.
8	Кияшко О.М. [23]	Сума заборгованості дебіторів підприємству на певну дату, що виникла в результаті минулих подій, яку кредитор має право вимагати відшкодувати
9	Крайник О., Клепікова З. [9]	Форма відстрочки платежу – відкритий кредит (неформальна або формальна угода, яка передбачає виконання послуг замовником або реалізацію продукції покупцю з відстрочкою оплати за них). Такий кредит вважається безкоштовним та без чіткого визначення строку
10	Лищенко О., Бескота Г. [30]	Фінансовий актив, який є контрактним правом отримувати грошові кошти або цінні папери від іншого підприємства
11	Момот Т. [9]	Безвідсоткова позика контрагентам.
12	Олійник С. [40]	Сума заборгованостей дебіторів підприємства на певну дату, що виникає внаслідок надання коштів, продажу інших активів, робіт, послуг безпосередньо боржникові та не є фінансовим активом, призначеним для продажу

Продовження дод. А

1	2	3
13	Рибалко О. М. [55]	Борг підприємству, організації, фізичній особі, що виник у процесі господарських відносин з іншими юридичними і фізичними особами.
14	Стоун Д., Хітчинг К. [9]	Сума боргів, які винні підприємству юридичні або фізичні особи та які виникли в результаті господарських взаємовідносин із ними
15	Сурніна К.С., Іванов Є.О., Білик М.Д. [3,20,61]	Майно, що неоплачене контрагентами або готівка, що вилучена з кругообігу оборотних засобів.
16	Райзберг Б., Стародубцева Е. [9]	Сума боргів, належних підприємству, фірмі, компанії з боку інших підприємств, фірм, підприємств, а також громадян, які є боржниками та дебіторами підприємства
17	Федорченко О. [64]	Сума боргів юридичних і фізичних осіб підприємству в готівковій та безготівковій формах, яка виникає внаслідок господарських операцій, що відбулися в результаті минулих подій та підлягають погашенню у майбутньому
18	Яструбський М. Я. [68]	Сума боргів юридичних та фізичних осіб, що виникли внаслідок минулих подій і зафіксовані на певну дату.

Огляд спеціальної літератури з питань обліку, оцінювання та оподаткування
дебіторської заборгованості

№ пор.	Джерело	Використання в роботі для удосконалення обліку, оцінювання та оподаткування
1	2	3
1	Берега С.Л. [1]	Надання тлумачення терміну «дебіторська заборгованість»
2	Бондарчук Н.В., Бушна Ю.А. [5]	Вивчення первинних бухгалтерських документів при розрахунках з покупцями та замовниками
3	Ганусич В.О., Гурська І.В. [8]	Дослідження проблемних аспектів організації обліку дебіторської заборгованості, її інтеграції в систему управління.
4	Гнатенко Є., Мельниченко С. [9]	Надання тлумачення терміну «дебіторська заборгованість»
5	Гнатенко Є.П., Горячківська О.С. [10]	дослідження нормативно-правових засад обліково-аналітичного забезпечення розрахунків з покупцями та замовниками.
6	Голов С.Ф. [11]	Надання тлумачення терміну «дебіторська заборгованість»
7	Дж. Ван Хорн [9]	Надання тлумачення терміну «дебіторська заборгованість»
8	Дубровська Є.В. [13]	Надання тлумачення терміну «дебіторська заборгованість»
9	Євлаш Т.О. [14]	Аналіз інформаційного забезпечення обліку операцій з дебіторської заборгованості
10	Завгородній А., Вознюк, Г., Смовженко Т. [9]	Надання тлумачення терміну «дебіторська заборгованість»
11	Закревська О.Ю. [18]	Поглиблення теоретичних, організаційно-методичних положень бухгалтерського обліку поточної дебіторської заборгованості.
12	Іванілов О.С., Сmacher В.В. [19]	Надання тлумачення терміну «дебіторська заборгованість»
13	Колодій С. В., Шматковська Т. О. [24]	Уточнення економічної сутності категоріально-понятійного апарату щодо дебіторської заборгованості, узагальнення її класифікаційних ознак.
14	Костюнік О. В., Недашковська Д. М. [25]	Ітерації створення системи управління дебіторською та кредиторською заборгованістю підприємства з урахуванням досвіду вітчизняної і закордонної практики
15	Крайник О., Клепікова З. [9]	Надання тлумачення терміну «дебіторська заборгованість»
16	Кручак Л. [26]	Уточнення термінології, яка використовується при здійсненні операцій з покупцями і замовниками
17	Кручак Л. [27]	Обґрунтування в сучасних умовах шляхів та інструментів розвитку концептуальних основ автоматизації обліку дебіторської заборгованості в Україні.

Продовження дод. Б

1	2	3
18	Кручак Л.В. [28]	Дослідження методики аналізу дебіторської заборгованості та процесу управління нею на підприємстві з метою забезпечення ефективного господарювання.
19	Левченко З.М. [29]	Теоретичні та методичні положення організації бухгалтерського обліку розрахунків із дебіторами як системи господарських операцій.
20	Лищенко О., Бескота Г. [30]	Надання тлумачення терміну «дебіторська заборгованість»
21	Маркова Т.Д., Стрепенюк М.М. [32]	Розкриття сутності «дебіторська заборгованість» та «готова продукція»
22	Мелень О.В. [33]	Дослідження сучасних проблемних питань з організації та обліку дебіторської заборгованості та пошук шляхів вирішення даних проблем.
23	Момот Т. [9]	Надання тлумачення терміну «дебіторська заборгованість»
24	Олійник С. [42]	Надання тлумачення терміну «дебіторська заборгованість»
25	П'ятигорець Г.С., Ніколайчук К. В[41]	Розгляд основних неточностей в обліку розрахунків підприємства з покупцями та дебіторської заборгованості, а також визначення пропозицій щодо вдосконалення системи обліку та управління дебіторською заборгованістю.
26	Пархоменко В.М. [42]	Уточнення економічної сутності поняття “розрахунки” та окреслення напрямів удосконалення методики бухгалтерського обліку операцій за розрахунками з покупцями та замовниками
27	Пономаренко Н.М. [52]	Теоретичні положень й розробка рекомендацій з удосконалення організації та методики бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості в сучасних умовах.
28	Райзберг Б., Стародубцева Е. [9]	Надання тлумачення терміну «дебіторська заборгованість»
29	Рибалко О. М. [56]	Надання тлумачення терміну «дебіторська заборгованість»
30	Рябчук О. Г., Матійко О.О. [56]	Висвітлення основних проблем організаційно-методичних підходів до обліку та аудиту дебіторської заборгованості та надання рекомендацій щодо їх вирішення.
31	Сливка Я.В. [58]	Вивчення проблемних питань щодо обліку розрахунків з покупцями та замовниками на сучасному етапі розвитку економіки України, а також визначення подальших напрямків дослідження.
32	Сливка Я.В. [59]	Уточнення місця бухгалтерського обліку серед інших наук з метою визначення актуальних напрямків удосконалення бухгалтерського обліку операцій за розрахунками з покупцями та замовниками
33	Слободян Н.Г., Малашенко Н.В. [59]	Розробка та вдосконалення етапів управління розрахунковими операціями з покупцями, а також формування ефективної системи управління дебіторською заборгованістю для вчасного надходження коштів на підприємство для стабільності фінансового стану.

Продовження дод. Б

1	2	3
34	Соболева-Терещенко О.А., Жарнікова В.В. [60]	Узагальнення основних підходів до сутності програм лояльності в роздрібній та оптовій торгівлі;
35	Стоун Д., Хітчинг К. [9]	Надання тлумачення терміну «дебіторська заборгованість»
36	Сурніна К.С., Іванов Є.О., Білик М.Д. [3,20,62]	Надання тлумачення терміну «дебіторська заборгованість»
37	Терещенко М.К. [62]	Детальне висвітлення основних проблем, із якими стикаються підприємства України при здійсненні своєї діяльності з управління дебіторською заборгованістю.
38	Тирінов А.В. [63]	З'ясування особливостей та поглиблення облікової трактування дебіторської заборгованості підприємства.
39	Федорченко О. [67]	Надання тлумачення терміну «дебіторська заборгованість»
40	Яструбський М. Я. [71]	Надання тлумачення терміну «дебіторська заборгованість»

Додаток В

**Характеристика чинної нормативно - правової бази з обліку та оподаткування
об'єкту дослідження**

№	Нормативний документ	Основні положення	При розкритті яких питань в роботі доцільно використовувати
1	2	3	4
1	Господарський кодекс України [12]	Встановлює відповідно до Конституції України правові основи господарської діяльності (господарювання), яка базується на різноманітності суб'єктів господарювання різних форм власності	Визначається сутність господарського зобов'язання, причини його виникнення, суб'єкти господарювання, між якими виникають зобов'язання, а також умови та підстави припинення господарських зобов'язань
2	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р. №996-XIV [16]	Правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні	У даному законі також визначене таке поняття як «зобов'язання». Відповідно до даного закону підприємство самостійно визначає облікову політику, де відображає основні засади ведення обліку відповідних об'єктів
3	Інструкція «Про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті» (затверджено постановою НБУ №22 від 21.01.2004 р.) [53]	Встановлює загальні правила, види і стандарти розрахунків клієнтів банків та банків у грошовій одиниці України на території України	Визначає порядок перерахування певної суми коштів з рахунків платників на рахунки отримувача коштів, а також перерахування банками за дорученням підприємств і фізичних осіб коштів, унесених ними готівкою в касу банку, на рахунки отримувачів коштів.
4	Інструкція «Про порядок приймання продукції виробничо-технічного призначення та товарів народного споживання за кількістю» № П-7 від 15.06.65 р. [22]	Регулює вимоги та правила щодо приймання товарів народного споживання за кількістю	Застосовується в усіх випадках, коли стандартами, технічними умовами, основними і особливими умовами поставки чи іншими обов'язковими правилами не встановлений інший порядок приймання продукції виробничо-технічного призначення

Продовження дод. В

1	2	3	4
5	Інструкція «Про порядок приймання продукції виробничо-технічного призначення та товарів народного споживання за якістю» № П-6 від 25.04.66р. [21]	Регулює вимоги та правила щодо приймання товарів за якістю, комплектністю	Приймання товару за кількістю потрібно здійснювати відповідно до Інструкції про порядок приймання продукції виробничо-технічного призначення і товарів народного вжитку за кількістю
6	Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [38]	Встановлює позначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку для узагальнення методом подвійного запису фінансово-господарської діяльності підприємств.	Згідно до Інструкції № 291 для обліку дебіторської заборгованості призначені рахунки 1, 3 класів.
7	Наказ про облікову політику підприємства	Сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та надання фінансової звітності (ст. 1 Закону про бухгалтерський облік та частина перша п. 3 НПБО 1).	В ньому висвітлені всі елементи щодо обліку дебіторської заборгованості, які є специфічними для даного підприємства, тобто в обліковій політиці вказано, який з альтернативних варіантів запропонованих П(С)БО було обрано і має бути застосовано на практиці.
8	Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [39]	Цим Національним положенням (стандартом) визначаються мета, склад і принципи складання фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів.	Відображає основні засади інформації про дохід від реалізації в звіті про фінансовий результат, про дебіторську заборгованість на початок та кінець періоду в Балансі у складі активів відображені.
9	П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» [45]	Визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про дебіторську заборгованість та її розкриття у фінансовій звітності	Розкриває тлумачення терміну «дебіторська заборгованість», надає класифікацію її видів за різними ознаками, визначає умови визнання та оцінки такої заборгованості.

Продовження дод. В

1	2	3	4
10	П(С)БО 13 «Фінансові інструменти» [46]	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про фінансові інструменти та її розкриття у фінансовій звітності	Регламентує визнання дебіторської заборгованості
11	П(С)БО 14 «Оренда» [47]	Визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про оренду необоротних активів та її розкриття у фінансовій звітності.	Формує інформацію щодо заборгованості за орендними операціями
12	П(С)БО 15 «Дохід» [49]	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи підприємства та її розкриття у фінансовій звітності.	Висвітлює умови визнання доходу від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг; доходу від надання послуг
13	П(С)БО 16 «Витрати» [50]	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства та її розкриття в фінансовій звітності.	Вказано, що до інших операційних витрат включається сума безнадійної дебіторської заборгованості та відрахування до резерву сумнівних боргів, витрати на відрядження.
14	П(С)БО 17 на «Податок на прибуток» [48]	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати, доходи, активи і зобов'язання з податку на прибуток та її розкриття у фінансовій звітності.	Формує інформацію щодо заборгованості з поточного податку на прибуток
15	План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [43]	Затверджує типовий план рахунків	Кожне підприємство розробляє для себе робочий план рахунків, включаючи до нього лише ті рахунки, що мають практичне застосування на даному підприємстві.

Продовження дод. В

1	2	3	4
16	Податковий кодекс України [44]	Регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема, визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки	Згідно з п. 185.1 ст. 185 Податкового кодексу об'єктом оподаткування ПДВ є операції платників податку з постачання товарів/послуг, місце постачання яких розташовано на митній території України, відповідно до ст. 186 цього Кодексу.
17	Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку [51]	Визначення та порядок оформлення первинних документів та облікових регістрів, виправлення в них помилок, організація документообігу.	Доцільно застосовувати при визначенні первинних документів що необхідні для оформлення розрахунків з покупцями та замовниками
18	Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань від 02.09.2014 № 879 [37]	Положення визначає порядок проведення інвентаризації активів і зобов'язань та оформлення її результатів.	Передбачено, що при інвентаризації усім дебіторам підприємства-кредитори повинні передати виписки з аналітичних рахунків про їх заборгованість, які пред'являються інвентаризаційній комісії (робочій інвентаризаційній комісії) для підтвердження реальності заборгованості.
19	Постанова Кабінету Міністрів «Про результати суцільної інвентаризації дебіторської та кредиторської заборгованості і заходи щодо її скорочення» від 29 квітня 1999р. № 750 [54]	Відображення результатів суцільної інвентаризації дебіторської та кредиторської заборгованості.	Визначає заходи щодо скорочення кредиторської та дебіторської заборгованості
20	Цивільний кодекс України [65]	Регулює особисті немайнові та майнові відносини (цивільні відносини), засновані на юридичній рівності, вільному волевиявленні, майновій самостійності їх учасників	У Цивільному кодексі України міститься спеціальна глава, присвячена загальним положенням про надання послуг, в якій закріплено положення щодо договорів такого типу. Сторонами за договором про надання послуг є виконавець та замовник.

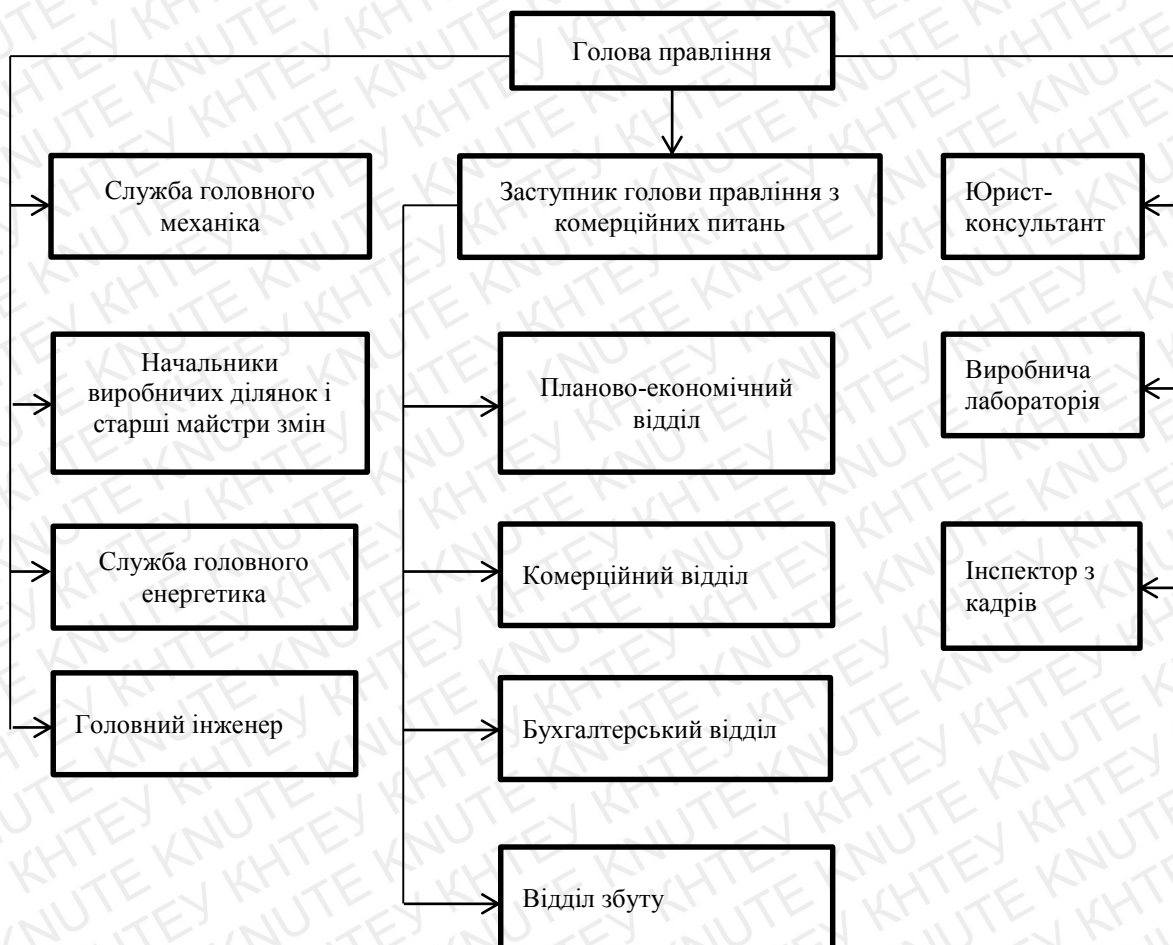

Рис. 1. Організаційна структура ПрАТ «Ніжинський жиркомбінат»

Джерело: [сформовано на основі даних підприємства]

Додаток Д

Фінансова звітність ПрАТ «Ніжинський жиркомбінат» за 2014 рік

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1
"Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство ПАТ «НІЖИНСЬКИЙ ЖИРКОМБІНАТ»
Територія _____
Організаційно-правова форма господарювання Публічне акціонерне товариство
Вид економічної діяльності Виробництво олії та тваринних жирів

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за КОПФГ
за КВЕД

КОДИ		
2015	01	01
00373942		
7410400000		
233		
10.41		

Середня кількість працівників¹ 115
Адреса, телефон Чернігівська обл., м Ніжин, вул Прилуцька, 2
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма № 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)
Склад но (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12 2014 р.**

Форма № 1

Код за ДКУД

18 1001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	58	51
первісна вартість	1001	58	59
нак пичена амортизація	1002	-	7
Незавершені капітальні інвестиції	1005	7606	3904
Основні засоби	1010	23575	30910
первісна вартість	1011	60771	69479
Знос	1012	37196	38569
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	31239	34865
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	5028	7916
Виробничі запаси	1101	1646	4426
Незавершене виробництво	1102	89	1
Готова продукція	1103	3347	3417
Товари	1104	11	72
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Д біторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	4156	8477
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	230	458

Продовження дод. Д

з бюджетом	1135	7339	4490
у тому числі з податку на прибуток	1136	252	1932
з нарахованих доходів	1140	-	-
із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	259	358
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	673	571
Готівка	1166	1	1
Рахунки в банках	1167	672	570
Витрати майбутніх періодів	1170	8	2819
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
Інших страхових резервах	11 4	-	-
Інші оборотні активи	1190	26	801
Усього за розділом II	1195	17719	25890
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	48958	60755

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2150	2150
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	14 2	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	11360	11485
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Видучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	13510	13635
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	2270	2270
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	18470	35765
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	4363
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви, у тому числі:	1530	-	-
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532	-	-
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533	-	-
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534	-	-
Інвестиційні контракти;	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-

Продовження дод. Д

Усього за розділом II	1595	20740	42398
III. Поточні зобов'язання і забезпечення		6994	-
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	4454	-
товари, робот , послуги	1615	1914	760
розрахунками з бюджетом	1620	64	173
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	83	70
розрахунками з оплати праці	1630	375	407
за одержаними авансами	1635	760	352
за розрахунками з учасниками	1640	-	-
із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	64	25
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	-	2935
Усього за розділом III	1695	14708	4722
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду		-	-
Баланс	1900	48958	60755

Керівник

Пасулька С.М.

Головний бухгалтер

Степанова Л.А.

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Продовження дод. Д

Підприємство	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "НІЖИНСЬКИЙ ЖИРКОМБІНАТ"	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ		
			2015	01	01
			00373942		

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 31.12 2014 р.

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	149592	75536
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
Премії підписані, валова сума	2011	-	-
Премії, передані у перестрахування	2012	-	-
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(115265)	(65684)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий: прибуток	2090	34327	9852
Збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	15078	-
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	-	-
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	(-)	(-)
Адміністративні витрати	2130	(6225)	(4202)
Витрати на збут	2150	(5453)	(3182)
Інші операційні витрати	2180	(33157)	(0)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	-	-
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності: Прибуток	2190	4570	2468
Збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	313	-
Інші доходи	2240	-	1460
Дохід від благодійної допомоги	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(4608)	(3122)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(1118)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-
Фінансовий результат до оподаткування: Прибуток	2290	275	-
Збиток	2295	(-)	(312)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(150)	(551)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-

Продовження дод. Д

Чистий фінансовий результат:		125	-
Прибуток	2350		
Збиток	2355	(-)	(863)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	125	863

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	85058	56598
Витрати на оплату праці	2505	6648	4797
Відрахування на соціальні заходи	2510	2450	1892
Амортизація	2515	1373	2922
Інші операційні витрати	2520	45140	11098
Разом	2550	140728	77307

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	8598320	8598320
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	8598320	8598320
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0.01453	0.3823
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0.01453	0.3823
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Пасулька С.М.

Головний бухгалтер

Степанова Л.А.

Додаток Е

Фінансова звітність ПрАТ «НІЖИНСЬКИЙ ЖИРКОМБІНАТ» за 2015 рік

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1
"Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство ПАТ «НІЖИНСЬКИЙ ЖИРКОМБІНАТ»

Територія

Організаційно-правова форма господарювання Публічне акціонерне товариство

Вид економічної діяльності Виробництво олії та тваринних жирів

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

КОДИ		
2016	01	01
00373942		
7410400000		
233		
10.41		

Середня кількість працівників¹ 138

Адреса, телефон Чернігівська обл., м Ніжин, вул Прилуцька, 2

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма № 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Склад но (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12 2015 р.

Форма № 1

Код за ДКУД

18 1001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	51	46
первісна вартість	1001	59	59
нак пичена амортизація	1002	7	13
Незавершені капітальні інвестиції	1005	390	4447
Основні засоби	1010	30910	34504
первісна вартість	1011	69479	75153
Знос	1012	38569	40649
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	34865	38997
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	7916	6143
Виробничі запаси	1101	4426	2336
Незавершене виробництво	1102	1	7
Готова продукція	1103	3417	3750
Товари	1104	72	50
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Д біторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	8477	5977
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	458	2218

Продовження дод. Е

з бюджетом	1135	4490	5339
у тому числі з податку на прибуток	1136	1932	1142
з нарахованих доходів	1140	-	-
із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	358	1153
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	571	3777
Готівка	1166	1	1
Рахунки в банках	1167	570	3776
Витрати майбутніх періодів	1170	2819	567
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
Інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	801	217
Усього за розділом II	1195	25890	25391
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	60755	64388

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2150	2150
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	11485	1331
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	13635	3481
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	2270	2270
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	35765	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	4363	55301
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви, у тому числі:	1530	-	-
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532	-	-
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533	-	-
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534	-	-
Інвестиційні контракти;	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-

Продовження дод. Е

Усього за розділом II	1595	42398	57571
III. Поточні зобов'язання і забезпечення		-	-
Короткострокові кредити банків	1600		
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, робіт, послуги	1615	760	457
розрахунками з бюджетом	1620	173	44
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	70	58
розрахунками з оплати праці	1630	407	487
за одержаними авансами	1635	352	202
за розрахунками з учасниками	1640	-	-
із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	25	24
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	2935	2064
Усього за розділом III	1695	4722	3336
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду		-	-
Баланс	1900	60755	64388

Керівник

Пасулька С.М.

Головний бухгалтер

Степанова Л.А.

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Продовження дод. Е

Підприємство ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "НІЖИНСЬКИЙ
ЖИРКОМБІНАТ"
(найменування)

Дата (рік, місяць,
число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2016	01	01
00373942		

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 31.12 2015 р.**

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	193691	149592
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
Премії підписані, валова сума	2011	-	-
Премії, передані у перестраховування	2012	-	-
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(168653)	(115265)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий: прибуток	2090	25038	34327
Збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	22170	15078
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	-	-
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	(-)	(-)
Адміністративні витрати	2130	(5059)	(6225)
Витрати на збут	2150	(5796)	(5453)
Інші операційні витрати	2180	(41504)	(33157)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	-	-
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:		-	4570
Прибуток	2190		
Збиток	2195	(5151)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	143	313
Інші доходи	2240	-	-
Дохід від благодійної допомоги	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(537)	(4608)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(2710)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-
Фінансовий результат до оподаткування:		-	275
Прибуток	2290		
Збиток	2295	(8255)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(1087)	(150)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-

Продовження дод. Е

Чистий фінансовий результат:		-	125
Прибуток	2350		
Збиток	2355	(9342)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, по 'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	9342	125

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попередн ого року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	133895	85058
Витрати на оплату праці	2505	7980	6648
Відрахування на соціальні заходи	2510	2919	2450
Амортизація	2515	2085	1373
Інші операційні витрати	2520	50299	45140
Разом	2550	197178	140728

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код ядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	8598320	8598320
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	8598320	8598320
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-0.00109	-0.01453
Скоригований чистий прибуток (збиток) на од у просту акцію	2615	-0.00109	-0.01453
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Пасулька С.М.

Головний бухгалтер

Степанова Л.А.

Додаток Ж

Фінансова звітність ПрАТ «Ніжинський жиркомбінат» за 2016 рік

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1
"Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	ПрАТ «НІЖИНСЬКИЙ ЖИРКОМБІНАТ»	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Територія		за ЄДРПОУ	2017 01 01
Організаційно-правова форма господарювання	Приватне акціонерне товариство	за КОАТУУ	00373942
Вид економічної діяльності	Виробництво олії та тваринних жирів	за КОПФГ	7410400000
		за КВЕД	233
			10.41

Середня кількість працівників¹ 167
Адреса, телефон Чернігівська обл., м Ніжин, вул Прилуцька, 2
Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма № 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12 2016 р.

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	46	40
первісна вартість	1001	59	59
нак пичена амортизація	1002	13	19
Незавершені капітальні інвестиції	1005	4447	19326
Основні засоби	1010	34504	42455
первісна вартість	1011	75153	85175
Знос	1012	40649	42720
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	38997	61821
II. Оборотні активи			15587
Запаси	1100	6143	
Виробничі запаси	1101	2336	3020
Незавершене виробництво	1102	7	28
Готова продукція	1103	3750	12175
Товари	1104	50	364
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	5977	12041
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	2218	5103

Продовження дод. Ж

з бюджетом	1135	5339	11225
у тому числі з податку на прибуток	1136	1142	12041
з нарахованих доходів	1140	-	-
із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1153	948
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	3777	1
Готівка	1166	1	1
Рахунки в банках	1167	3776	-
Витрати майбутніх періодів	1170	567	81
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
Інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	217	2923
Усього за розділом II	1195	25391	47909
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	64388	109730

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2150	2150
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	1331	-6735
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Видучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	3481	-4585
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	2270	2270
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	55301	79118
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви, у тому числі:	1530	-	-
резерв довгострокових зобов'язань: (на початок звітного періоду)	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат: (на початок звітного періоду)	1532	-	-
резерв незароблених премій: (на початок звітного періоду)	1533	-	-
інші страхові резерви: (на початок звітного періоду)	1534	-	-
Інвестиційні контракти:	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-

Продовження дод. Ж

Усього за розділом II	1595	57571	81388
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	200
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	457	18334
розрахунками з бюджетом	1620	44	2124
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	1972
розрахунками зі страхування	1625	58	144
розрахунками з оплати праці	1630	487	620
за одержаними авансами	1635	202	1442
за розрахунками з учасниками	1640	-	-
із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	24	895
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	2064	9168
Усього за розділом III	1695	3336	32927
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду		-	-
Баланс	1900	64388	109730

Керівник

Пасулька С.М.

Головний бухгалтер

Степанова Л.А.

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Продовження дод. Ж

Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "НІЖИНСЬКИЙ ЖИРКОМБІНАТ" (найменування)	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ		
			2017	01	01
			00373942		

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 31.12 2016 р.**

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	389246	193691
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
Премії підписані, валова сума	2011	-	-
Премії, передані у перестрахування	2012	-	-
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(364564)	(168653)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий: прибуток	2090	24682	25038
Збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	18541	22170
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	-	-
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	(-)	(-)
Адміністративні витрати	2130	(4941)	(5059)
Витрати на збут	2150	(11567)	(5796)
Інші операційні витрати	2180	(22437)	(41504)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	-	-
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
Прибуток	2190	4278	-
Збиток	2195	(-)	(5151)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	143
Інші доходи	2240	-	-
Дохід від благодійної допомоги	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(613)	(537)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(350)	(2710)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-
Фінансовий результат до оподаткування:		3315	-
Прибуток	2290		
Збиток	2295	(-)	(8255)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(3054)	(1087)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-

Продовження дод. Ж

Чистий фінансовий результат:			
Прибуток	2350	261	-
Збиток	2355	(-)	(9342)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	261	-9342

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	277469	133895
Витрати на оплату праці	2505	10835	7980
Відрахування на соціальні заходи	2510	2237	2919
Амортизація	2515	2174	2085
Інші операційні витрати	2520	31774	50299
Разом	2550	324489	197178

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	8598320	8598320
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	8598320	8598320
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0.03	-0.00109
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0.03	-0.00109
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Пасулька С.М.

Головний бухгалтер

Степанова Л.А.

Додаток 3

Річна фінансова звітність ПрАТ «Ніжинський жиркомбінат» за 2017 рік

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1
"Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство ПрАТ «НІЖИНСЬКИЙ ЖИРКОМБІНАТ»

Територія _____

Організаційно-правова форма господарювання Приватне акціонерне товариство

Вид економічної діяльності Виробництво олії та тваринних жирів

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

КОДИ		
2018	01	01
00373942		
7410400000		
234		
10.41		

Середня кількість працівників¹ 206

Адреса, телефон Чернігівська обл., м Ніжин, вул Прилуцька, 2

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма № 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12 2017 р.**

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	40	34
первісна вартість	1001	59	59
накопичена амортизація	1002	19	25
Незавершені капітальні інвестиції	1005	19326	51599
Основні засоби	1010	42455	66987
первісна вартість	1011	85175	112602
Знос	1012	42720	45615
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом ☐ участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	61821	118620
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	15587	29639
Виробничі запаси	1101	3020	18379
Незавершене виробництво	1102	28	74
Готова продукція	1103	12175	11097
Товари	1104	364	89
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	12041	20809
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	5103	17902
з бюджетом	1135	11225	28324

Продовження дод. 3

у тому числі з податку на прибуток	1136	-	468
з нарахованих доходів	1140	-	-
із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	948	4437
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	1	669
Готівка	1166	1	1
Рахунки в банках	1167	-	668
Витрати майбутніх періодів	1170	81	134
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
Інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	2923	7655
Усього за розділом II	1195	47909	109569
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	109730	228189

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2150	2150
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-6735	-1240
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	-4585	910
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	2270	2270
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	88940
Інші довгострокові зобов'язання	1515	79118	80538
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви, у тому числі:	1530	-	-
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532	-	-
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533	-	-
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534	-	-
Інвестиційні контракти:	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	81388	171748
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	200	4790

Продовження дод. 3

Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	18334	14682
розрахунками з бюджетом	1620	2124	348
у тому числі з податку на прибуток	1621	1972	-
розрахунками зі страхування	1625	144	291
розрахунками з оплати праці	1630	620	11441
за одержаними авансами	1635	1442	424
за розрахунками з учасниками	1640	-	-
із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	895	1383
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	9168	32472
Усього за розділом III	1695	32927	55531
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду		-	-
Баланс	1900	109730	228189

Баланс складений відповідно до П(С)БО 1 та Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" з наступною трансформацією відповідно до вимог з міжнародними стандартами фінансової звітності. Протягом звітного періоду резерв сумнівних боргів нараховувався.

Керівник

Пасулька С.М.

Головний бухгалтер

Степанова Л.А.

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Продовження дод. 3

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "НІЖИНСЬКИЙ ЖИРКОМБІНАТ"
(найменування)

Дата (рік, місяць,
число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2018	01	01
00373942		

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2017 р.**

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	423451	389246
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
Премії підписані, валова сума	2011	-	-
Премії, передані у перестрахування	2012	-	-
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(386588)	(364564)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий: прибуток	2090	36863	24682
Збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	68182	18541
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	-	-
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	(-)	(-)
Адміністративні витрати	2130	(7249)	(4941)
Витрати на збут	2150	(16297)	(11567)
Інші операційні витрати	2180	(67902)	(22437)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	-	-
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
Прибуток	2190	13597	4278
Збиток	2195	(-)	(5151)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	143
Інші доходи	2240	-	-
Дохід від благодійної допомоги	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(5912)	(613)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(1)	(350)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-
Фінансовий результат до оподаткування:			
Прибуток	2290	7684	3315
Збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-2189	-3054
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
Прибуток	2350	5495	261
Збиток	2355	(-)	(-)

Продовження дод. 3

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, по ☐ язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	5495	261

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	272172	277469
Витрати на оплату праці	2505	17063	10835
Відрахування на соціальні заходи	2510	3439	2237
Амортизація	2515	3115	2174
Інші операційні витрати	2520	40294	31774
Разом	2550	336083	324489

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	8598320	8598320
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	8598320	8598320
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0.64	0.03
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0.64	0.03
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Пасулька С.М.

Головний бухгалтер

Степанова Л.А.

Додаток И

Річна фінансова звітність ПрАТ «Ніжинський жиркомбінат» за 2018 рік

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
"НІЖИНСЬКИЙ ЖИРКОМБІНАТ"

Територія ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Організаційно-правова форма господарювання ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ
ТОВАРИСТВО

Вид економічної діяльності ВИРОБНИЦТВО ОЛІЇ ТА ТВАРИННИХ
ЖИРІВ

Середня кількість працівників 238

Одиниця виміру : тис. грн.

Адреса 16600 Чернігівська область м. НІЖИН вулиця Прилутцька, буд. 2,

т.(04631) 3-14-23

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

за КОАТУУ
за КОПФГ

за КВЕД

Коди		
2019	01	01
00373942		
7410400000		
111		
10.41		

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на "31" грудня 2018 р.

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код	На початок	На кінець звітного
1	рядка	звітного періоду	періоду
2	3	4	
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	34	69
первісна вартість	1001	59	100
накопичена амортизація	1002	25	31
Незавершені капітальні інвестиції	1005	51599	1156
Основні засоби	1010	66987	179101
первісна вартість	1011	112602	231825
знос	1012	45615	52724
Інвестиційна нерухомість	1015	--	--
Довгострокові біологічні активи	1020	--	--
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	--	--
інші фінансові інвестиції	1035	--	--
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	--	--
Відстрочені податкові активи	1045	--	--
Інші необоротні активи	1090	--	--
Усього за розділом I	1095	118620	180326
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	29639	6963
Виробничі запаси	1101	18379	5989
Незавершене виробництво	1102	74	128
Готова продукція	1103	11097	756
Товари	1104	89	90
Поточні біологічні активи	1110	--	--
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	20809	13226
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	17902	7320
з бюджетом	1135	28324	7904
у тому числі з податку на прибуток	1136	468	--
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4437	3620
Поточні фінансові інвестиції	1160	--	--
Гроші та їх еквіваленти	1165	669	1111
Готівка	1166	1	1
Рахунки в банках	1167	668	1110
Витрати майбутніх періодів	1170	134	1
Інші оборотні активи	1190	7655	5920
Усього за розділом II	1195	109569	46065
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	--	--
Баланс	1300	228189	226391

Продовження дод. И

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2150	2150
Капітал у дооцінках	1405	--	--
Додатковий капітал	1410	--	--
Резервний капітал	1415	--	--
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-1240	-61733
Неоплачений капітал	1425	--	--
Вилучений капітал	1430	--	--
Усього за розділом I	1495	910	-59583
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення Відстрочені податкові зобов'язання	1500	2270	2270
Довгострокові кредити банків	1510	88940	131699
Інші довгострокові зобов'язання	1515	80538	96619
Довгострокові забезпечення	1520	--	--
Цільове фінансування	1525	--	--
Усього за розділом II	1595	171748	230588
III. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600	4790	105
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	--	--
товари, роботи, послуги	1615	14682	33273
розрахунками з бюджетом	1620	348	449
у тому числі з податку на прибуток	1621	--	--
розрахунками зі страхування	1625	291	353
розрахунками з оплати праці	1630	1141	1535
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	424	917
Поточні забезпечення	1660	1383	--
Доходи майбутніх періодів	1665	--	--
Інші поточні зобов'язання	1690	32472	18754
Усього за розділом III	1695	55531	55386
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	--	--
Баланс	1900	228189	226391

д/н

Голова правління

(підпис)

Пасулька Сергія Михайловича

Головний бухгалтер

(підпис)

Степанова Людмила Анатоліївна

Продовження дод. И

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
"НІЖИНСЬКИЙ ЖИРКОМБІНАТ"

Дата (рік, місяць, число)
 за ЄДРПОУ

Коди		
2019	01	01
00373942		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2018 рік

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	236131	423451
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(246220)	(386588)
Валовий: прибуток	2090	--	36863
збиток	2095	(10089)	(--)
Інші операційні доходи	2120	20427	68182
Адміністративні витрати	2130	(7631)	(7249)
Витрати на збут	2150	(13919)	(16297)
Інші операційні витрати	2180	(24688)	(67902)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	--	13597
збиток	2195	(35900)	(--)
Дохід від участі в капіталі	2200	--	--
Інші фінансові доходи	2220	--	--
Інші доходи	2240	--	--
Фінансові витрати	2250	(23954)	(5912)
Втрати від участі в капіталі	2255	(--)	(--)
Інші витрати	2270	(43)	(1)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	--	7684
збиток	2295	(59897)	(--)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	--	-2189
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	--	--
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	--	5495
збиток	2355	(59897)	(--)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	--	--
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	--	--
Накопичені курсові різниці	2410	--	--
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	--	--
Інший сукупний дохід	2445	--	--
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	--	--
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	--	--
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	--	--
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-59897	5495

Продовження дод. И

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	186705	272172
Витрати на оплату праці	2505	21894	17063
Відрахування на соціальні заходи	2510	4671	3439
Амортизація	2515	7583	3115
Інші операційні витрати	2520	33659	40294
Разом	2550	254512	336083

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	8598320	8598320
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	8598320	8598320
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	(6.96612830)	0.63907830
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	(6.96612830)	0.63907830
Дивіденди на одну просту акцію	2650	--	--

д/н

Голова правління

(підпис)

Пасулька Сергія Михайловича

Головний бухгалтер

(підпис)

Степанова Людмила Анатоліївна

Аналіз основних фінансово-господарських показників ПрАТ «Ніжинський жиркомбінат» за
п'ять останніх років

№	Показник	Роки										Відхилення 2018р. (+,-) від					
		2014		2015		2016		2017		2018		2014		2015		2016	
		сума	%	сума	%	сума	%	сума	%	сума	%	сума	%	сума	%	сума	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	149592	193691	389246	423451	236131	86539	57,85	42440	21,91	-153115	-39,34	-187320	-44,24			
2	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	115265	168653	364564	386588	246220	130955	113,61	77567	45,99	-118344	-32,46	-140368	-36,31			
3	Інші операційні доходи	15078	221770	18541	68182	20427	5349	35,48	-201343	-90,79	1886	10,17	-47755	-70,04			
4	Адміністративні витрати	6225	5059	4941	7249	7631	1406	22,59	2572	50,84	2690	54,44	382	5,27			
5	Витрати на збут	5453	5796	11567	-16297	13919	8466	155,25	8123	140,15	2352	20,33	30216	-185,41			
6	Інші операційні витрати	33157	41504	22437	67902	24688	-8469	-25,54	-16816	-40,52	2251	10,03	-43214	-63,64			
7	Фінансовий результат від операційної діяльності	4570	5151	4278	13597	-35900	-40470	-885,56	-41051	-797	-40178	-939,18	-49497	-364,03			
8	Інші фінансові доходи	313	143	0	0	0	-313	-100	-143	-100	0	0	0	0			
9	Інші доходи				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
10	Фінансові витрати	4608	537	613	5912	23954	19346	419,84	23417	4360,7	23341	3807,67	18042	305,18			
11	Інші витрати	0	2710	350	1	43	43	0	-2667	-98,41	-307	-87,71	42	4200			
12	Фінансовий результат до оподаткування	275	-8255	3315	7684	-59897	-60172	-21881	-51642	625,58	-63212	-1906,85	-67581	-879,5			
13	Витрати (дохід) з податку на прибуток	150	1087	3054	2189	0	-150	-100	-1087	-100	-3054	-100	-2189	-100			
14	Чистий фінансовий результат	125	-9342	261	5495	-59897	-60022	-48018	-50555	541,16	-60158	-23049	-65392	-1190			
15	Рентабельність (збитковність), %	0,08	-4,82	0,07	1,3	-25,37	-25,45	-30456	-20,54	425,92	-25,43	-37930	-26,66	-2054,7			
16	Середньорічна вартість основних засобів	27243	32707	38480	54721	123044	95802	351,66	90337	276,2	84564,5	219,77	68323	124,86			
17	Фондовіддача, грн.	5,49	5,92	10,12	7,74	1,92	-3,57	-65,05	-4	-67,59	-8,2	-81,03	-5,82	-75,2			
18	Середньоспискова чисельність працівників, чол.	115	138	167	206	238	123	106,96	100	72,46	71	42,51	32	15,53			
19	Продуктивність праці, тис. грн. чол.	1300,8	1403,6	2330,8	2055,6	992,15	-308,7	-23,73	-411,41	-29,31	-1338,7	-57,43	-1063,4	-51,73			
20	Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	6316,5	7227	9009	16425	17018	10701	169,41	9790,5	135,47	8008,5	88,89	592,5	3,61			

Джерело: [сформовано на основі даних підприємства]

Додаток Л

Пояснювальна записка до основних фінансово-господарських показників ПрАТ
«Ніжинський жиркомбінат»

1. Чистий прибуток підприємства протягом досліджуваних п'яти років має нестабільну динаміку. Так, у 2015 р. підприємство мало збиток у розмірі 9 342 тис. грн., в 2016 та 2017 рр. прибуток мав тенденцію до збільшення. А в 2018 р. підприємство зазнало великих збитків, так у 2018 р. порівняно з 2014 р. збитки виросли на 60022 тис. грн. або на 48017,6%, а порівняно з попереднім прибутковим 2017 р. збитки виросли на 65392 тис. грн. або 1190,03%.

2. Про нестабільний стан прибутку говорить також рівень рентабельності: 2014р.- 0,08%, 2015р. – -4,82%, 2016р.- 0,07% та 2017р. -1,3 %, 2018р. – -25,37%.

3. Щодо чистого доходу від реалізації, то даний показник характеризує діяльність підприємства з позитивного боку, окрім 2018 р. Протягом 2014-2017 рр. простежується щорічне підвищення даного показника. Але в 2018 році підприємство отримало майже в два рази дохід від реалізації.

4. Собівартість реалізованої продукції протягом 2014-2017 р. ПрАТ «Ніжинський Жиркомбінат» також щорічно підвищувалась, але нижчими темпами ніж прибуток, про що свідчать показники рентабельності підприємства. В 2018 р. собівартість реалізованої продукції була меншою за дохід отриманий від реалізації такої продукції, що свідчить про те, що підприємство реалізовувало продукції за ціною собівартості або нижче неї.

5. Щодо середньорічної вартості основних засобів, то ми спостерігаємо підвищення протягом всього досліджуваного періоду. Зокрема, у 2018 р., в порівнянні з 2014 р., вартість основних засобів зросла на 95802 тис. грн або на 351,66%. Проте таке активне збільшення вартості відбувалось за умови одночасного підвищення розміру доходу від реалізації, але значно нижчим темпом, внаслідок чого фондівіддача основних засобів знижувалась протягом 2017-2018 рр. Таким чином у 2018 р., порівняно з 2014, фондівіддача знизилась на 3,6%, порівняно з 2015 – на 4%, з 2016 – на 8%, а з 2017 – на 6%.

Продовження дод. Л

6. Протягом досліджуваних п'яти років чисельність працівників на ПрАТ «Ніжинський Жиркомбінат» зростала. І в 2018 р. становила 238 працівник, що на 123 більше ніж у 2014 р.

7. Аналізуючи показник продуктивності праці, можемо стверджувати, що в період 2014-2016 р. збільшення чисельності працівників на підприємстві відбулось одночасно зі збільшенням доходу від реалізації продукції. Однак в 2017-2018 рр. продуктивність праці значно впала, що пов'язано зі зменшенням доходу від реалізації.

Відомість розрахунків з клієнтами

Організація	Валюта взаєморозрахунків	Залишок на початок		Збільшення заборговано сті клієнта	Зменшення заборговано сті клієнта	Кінцевий залишок		Сальдо заборговано сті (кінцеве)
Клієнт	Контрагент	Заборгованість клієнта	Наша заборгованість			Заборгованість клієнта	Наша заборгованість	
Об'єкт розрахунків								
Ніжинський Жиркомбінат	грн	12 409 980,49	6 809 480,20	2 652 753,67	2 529 939,07	12 637 505,09	6 914 190,20	5 723 314,89
ТОВ «Аліра»	«Аліра»	100 000,00				100 000,00		100 000,00
Замовлення клієнта ТП00-		100 000,00				100 000,00		100 000,00
«Ніжинський консервний завод»	«Ніжинський консервний завод»	3 166 905,04		364 500,00	249 325,00	3 282 080,04		3 282 080,04
Замовлення клієнта СКЦБ		106 324,04				106 324,04		106 324,04
Замовлення клієнта СКЦБ		20 490,00				20 490,00		20 490,00
Замовлення клієнта СКЦБ		40 860,00				40 860,00		40 860,00
Замовлення клієнта СКЦБ		19 600,00				19 600,00		19 600,00

Джерело: [власна авторська розробка]

Динаміка простроченої заборгованості клієнтів

Організація	29 тиждень			30 тиждень		
	Заборгованість клієнта (прострочена)	Заборгованість клієнта	% прострочено	Заборгованість клієнта (прострочена)	Заборгованість клієнта	% прострочено
Менеджер						
Контрагент						
Замовлення клієнта						
Всього	76 321,87	180 676,37	42,2	99 316,87	159 666,37	62,2
Ніжинський Жиркомбінат	76 321,87	180 676,37	42,2	99 316,87	159 666,37	62,2
Волик Дмитро Олексійович	30 000,00	49 600,00	60,5	49 600,00	49 600,00	100
Ніжинський консервний завод		19 600,00		19 600,00	19 600,00	100
Замовлення клієнта УУ00-034300 від 09.07.2018 10:00:00		19 600,00		19 600,00	19 600,00	100
ЕкоБютек	30 000,00	30 000,00	100	30 000,00	30 000,00	100
Замовлення клієнта УУ00-033828 від 08.07.2089 9:27:42	30 000,00	30 000,00	100	30 000,00	30 000,00	100
Олешко Андрій Васильович	18 167,37	18 167,37	100	18 167,37	18 167,37	100
Екотранс	18 167,37	18 167,37	100	18 167,37	18 167,37	100
Замовлення клієнта СКЦБ-060269 від 09.11.2018 12:00:00	18 167,37	18 167,37	100	18 167,37	18 167,37	100
...	...	...	...	...	...	...

Динаміка простроченої заборгованості клієнтів